

Saulėta, dieną 45°, naktį 30°
Saulė teka 8:15, leidžiasi 5:15

Library of Congress Gr.
Periodical Division
Washington, D.C. 20540

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co.
11 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60606
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian in The United States

VOL. LV

Price 15c

Chicago, Ill. — Ketvirtadienis, Sausio-January 17 d. 1974 m.

Kaina 15c

14

INDONEZIJOS RIAUŠĖS PRIEŠ JAPONIJĄ

BALTŲJŲ RŪMŲ PASIKALBĖJIMO JUOSTELĖ BUVO TYČIA SUGADINTA

WASHINGTONAS. — Respublikonų kongrese prisilėgę nauja bloga žinia iš federalinio teismo. Šeši elektronikos ekspertai, kuriems teisėjas Sirica buvo pavadęs ištirti, kaip atsirado vienoje rekordavimo juostelėje 18 minučių tarpas, kuriame negirdėti jokio pasikalbėjimo, pareiškė antradienį teisme savo nuomonę. Tylus tarpas atsirado ne dėl kokio netyčia padaryto neteisingo aparato įjungimo, bet buvo tyčia ištrintas mažiausiai penkiais bandymais.

Si juostelė turėjo pasikalbėjimą tarp prezidento Nixono ir jo dviejų patarėjų Erlichmano ir Haldemano. Juostelės pareikalavo praėjusią vasarą specialaus Watergate bylos prokuroras. Prezidentas pažadėjo juostelę duoti, tačiau lapkričio 21 d., praslinkus mėnesiui po to pažadėjimo, Baltieji Rūmai pareiškė, kad juostelėje yra 18 min. tarpas.

Jei paaiškės, kad juostelėje tam tikros pasikalbėjimo vietos buvo tyčia ištrintos, to veiksmo atlikėjas gali būti kaltinamas trukdymu teisingumo vyksmui.

Šis ekspertų parodymas teisme dar daugiau sumažino visuomenės pasitikėjimą Baltaisiais Rūmais. Juostelėje atsiradęs 18 min. "birmio" garsas išskėlė klausimą, ar juostelė tyčia buvo sugadinta ar įvyko nelaimingas atsitikimas. Prezidento sekretorė Woods kiek anksčiau teisme prisipažino, kad ji galėjo netyčiomis juostelę sugadinti, nes ją staiga pašaukė telefonas, kai ji juostelės klausėsi, ruošdamasi jos turinį perkelti ant popieriaus. Kalbėdama telefonu, ji galėjo rekorderį palikti veikiantį ar net galėjo paspausti ne tą mygtuką.

Dabar penki ekspertai patvirtino, kad viena klaida negalėjo padidinti juostelės. Reikėjo net penkių atskirų bandymų užtešuti tam tikrą pasikalbėjimą dalį.

Vakar Stephen Bull, specialus prezidento asistentas, pareiškė, kad prie tos sugadintos juostelės galėjo prieiti visa eilė asmenų. Juostelė buvo iš 1972 m. birželio 20 d. pasikalbėjimų Baltuose Rūmuose. Pats Bull kategoriškai paneigė, kad jis pats juostelę sugadino. Jis tačiau atsisakė nurodyti asmenis, kurie galėjo prieiti prie tos juostelės.

Teisėjas Sirica vakar klausinėjo Slaptosios Tarnybos vyrus apie rekorderio ir juostelių saugojimo tvarką ir panašius dalykus.

Tunisas atsimetė nuo greitos unijos

TUNISAS. — Tuniso vyriausybė, matyt, pakeitė savo nuomonę apie uniją su Libija. Kai sumanymas sujungti abi kaimynines valstybes buvo paskelbtas, referendumas dėl tos unijos turėjo įvykti šį penktadienį, vėliau buvo paskelbta, kad referendumas bus tik kovo mėnesį, o antradienį Tuniso premjeras Hedi Nouria paskelbė spaudai, kad pasiūlyta unija bus įmanoma po to, kai bus pakeista Tuniso konstitucija.

Praktiškai, pareiškė aukštas Tuniso pareigūnas, unijos klausimas yra atidedamas ilgam laikui.

Ženkla, kad susijungimo su Libija sumanymas yra sunkmuose, pasirodė, kai prezidentas Bourguiba pašalino užsienio reikalų ministrą Masoudį, kuris ir buvo šio sumanymo architektas.

Atšaukė Leningrado baletu gastroles

NEW YORKAS. — Antradienį buvo atšauktos Leningrado Kirovo baletu gastroles Amerikoje. Columbia Artists bendrovė, kuri baletu kelionę organizavo, paskelbė, kad energijos krizė ir kiti dalykai privertė atšaukti Kirovo baletu kelionę. Organizatoriai pripažino, kad nemažai prisidėjo ir "Panovo byla".

Amerikos žydų grupės paskelbė, kad baletu gastroles atšauktos dėl to, kad sovietų valdžia neleidžia emigruoti šokėjo Panovo žmonai Galinai. Panovas buvo vienas žymiausių Leningrado baletu šokėjų, gavęs nusipelnusio sovietų artisto titulą. Jis buvo išmestas iš darbo, kai pareiškė norą emigruoti į Izraelį. Po ilgų spaudimų, jam pagaliau visa buvo duota, tačiau valdžia atsisakė išleisti kartu jo žmoną.

Už norą išvažiuoti Panovui buvo pranešta, kad jis Sovietų Sąjungoje daugiau niekad nešoks. Kartu jis kaltinamas "Parazitizmu". Jo šokėja žmona iš balerinos buvos perkelta į Menkesnų darbus Kirovo baletu. Ji pati iš jo pasitraukė.

Buvęs milijonierius Howard Hughes tarnautojas, anksčiau buvęs FBI agentas Richard Danner pasakė Watergate komitetui, kad prezidentas Nixonas asmeniškai iš jo prašęs aukos 1968 m. rinkimų kampanijai — 50,000 dol. Danner pranešęs apie tą pageidavimą milijonieriui ir gavęs 100,000 dol., kuriuos įteikęs prezidento draugui bankininkui Rebozo. Komitetas tyrinėja šį reikalą, nes prezidentas spalio 26 pasakė nieko nežinojęs apie Rebozo laikomus pinigus, kurie buvo Danneriui sugrąžinti.

Kalifornijoje nuo kelio į kanalą įvažiuo autobusas, pilnas žemės ūkio darbininkų. Žuvo 19 žmonių ir 28 buvo sužeisti.

Premjeras Nouria pasakė, kad po valstybės tarybos posėdžio paaiškėjo, kad teks pakeisti konstituciją. Kol tas įvykis, bus vedamos derybos su Libija apie unijos turinį ir kaip ją palaipsniui įgyvendinti. Kiti Tuniso valdžios nariai sako, kad premjeras pats yra visiškai priešingas unijai su Libija.

Tunisas yra gan vakarietiškas arabų kraštas. Čia daugiau laisvių turi moterys, leidžiamas alkoholis, trumpi sijonėliai, tabakas. Libijoje fanatiško Quadafi vadovaujama vyriausybė siekia musulmoniško puritanizmo ir griežto visu Korano taisyklių laikymosi.

Libijos radijas toliau skelbia kalbą iš "Arabų Islamo Respublikos", kaip numatyta pavadinti naują susijungusią valstybę.

Du svarbiausi šiuo metu vyriausybės nariai, dažniausiai minimi spaudoje: energijos reikalų įstaigos direktorius William Simon ir valstybės sekretorius dr. Henry Kissinger.

MASKVOS MILICIJA APSUPUS SAUGO RAŠYTOJO A. SOLŽENICINO NAMUS

MASKVA. — Sovietų Sąjungoje valdžia tęsia kampaniją prieš Nobelio premiją laimėjusį rašytoją Solženiciną, kurio knyga apie sovietų kalėjimus ir koncentracijos lagerius pasirodė vakaruose. Rusijos respublikos rašytojų draugijos pirmininkas Sergej Michalkov pareiškė per radiją, kad Solženicinas turi išvažiuoti iš "tėvynės Rusijos" už savo išdaviškus raštus. Neaišku, ar Michalkovas ragina patį Solženiciną išvažiuoti savanoriškai ar siūlo jį ištremti, kaip 1929 m. buvo ištremtas Trockis. Panašius spaudimus išvažiuoti buvo daromas ir rašytojui Borisui Pasternakui, laimėjusiam Nobelio premiją 1958 m.

Maskvos televizijoje Aleksandras Čakovskis, Literaturnaja Gazietos redaktorius, kandidatas į partijos centro komitetą, apkaltino Solženiciną, kad jis savo knyga "bandas spaudyti ant kapų milijonų sovietų piliečių, kurie paaukojo savo gyvybes už "motinos Rusijos" laisvę ir nepriklausomybę, kovodami prieš Hitlerinį fašizmą".

Pravdos vedamajį, kuris Solženiciną pavadino išdaviu, persispausdino ir visi Sovietų Sąjungos laikraščiai. Solženicino butan laiškanėšiai neša laiškus, kuriuose rašytojas pasmerkia mas. Nuolat skamba telefonas ir piliečiai grąšina rašytojui ir jį kolinioja. Solženicino žmona Natalija Svetlova pareiškė užsienio korespondentams, kad vienas telefoninis grasintojas pasiūlydavo ar dar nereikia rašytojui grabo. Jis kalbėjęs iš laidotuvių biuro. Maskvos milicija stipriai saugo gatvę, kur gyvena Solženicinas. Milicija sako gavusi daug grasinimų prieš Solženiciną gyvybę.

Pats Solženicinas nerodo noro musilenkti valdžios organams. Jis savo noru iš Rusijos nevažiuos. Jis net nevažiuo į Stokholmą atsiimti Nobelio premijos. Jis esąs rusas nacionalistas ir noris gyventi, rašyti ir mirti Rusijoje. Solženicinas pareiškė korespondentams, kad Laidijos Čukovskajos išmetimas iš rašytojų draugijos buvęs valdžios kerštas jai už tai, kad ji jam, Solženicinui, leidusi gyventi ir rašyti savo viloje Peredekino rajone, netoli Maskvos. Solženicinas pavadino Čukovską garbinga, drąsia moterimi, kuriai nebaisios vilkų gausios ir laikraščių staugimas.

Nesiūnčia daugiau laivų į Graikiją

WASHINGTONAS. — Amerikos vyriausybė vilkina projektą perkelti į Graikiją visą karo laivyno lėktuvnešio grupę, nes valstybės departamentas laiko, kad padėtis Graikijoje yra nepastovi, po paskutinio karinio perversmo. Susitarimas įsteigti Graikijoje "namų užstą" su lėktuvnešiu, šešiais naikintuvais ir ligoninėmis laivų padarytas prieš metus. Graikijos Eleusis bazėje jau metalai yra naikintuvų grupė ir 1,500 jūreivių šeimų narių jau gyvena Graikijoje, tačiau šios laivyno grupės nesistengia ma didinti, kol paaiškės graikų politinė padėtis.

Naujoji Graikijos vyriausybė esanti daugiau nacionalistinė. Valstybės departamentui nepatiko ir tai, kad Graikijos valdžia atsisakė leisti Amerikos lėktuvams stovėjusiems graikų bazėse, gabenanti paramą Izraeliui spalio mėn. kare. Graikija tačiau leido sovietų lėktuvams skristi virš Cyclades salų, pakeliant į Egiptą ir Siriją.

VĖLIAUSIOS ŽINIOS

Čikagos televizijos stotis WLS-TV (septintas kanalas) nuo sausio 29 d. pradės siųsti programą iš Sears pastato anteny — aukščiausio pasaulio pastato.

Kelių aviacijos bendrovių vadovybės paskelbė, kad pasilatinę agentai joms siūlo aviacijos kuro brangesnėmis, negu rinkos, kainomis. Pan Am nuo gruodžio pradžios gavo 24 panašius pasiūlymus.

Trijų didžiųjų automobilių bendrovių naujų automobilių pardavimas per pirmas 10 šių metų dienų nukrito 27%.

Atstovas Les Aspin atidengė žinią, kad du JAV povandeniniai laivai 1971 m. netyčia pasilėtinę signalus, kad juos užpuolė ir nuskandino Vidurinio jūroje prieš laivai. Aspin sako, kad tokie signalai galėjo sukelti III-čiąjį Pasaulinį karą, nes Amerikos ginkluotos jėgos buvusios pavojaus stovyje. Karo laivyno vadovybė šį incidentą patvirtino ir nuramino, kad netinkamai veikė aparatai jau sutaisyti.

P. Vietnamo parlamentas patvirtino prezidentą Thieu trečiam terminui, pakeisdamas valstybės konstituciją. Prezidento terminas prailgintas iš 4 m. iki 5 m.

Romoje policija suėmė tris asmenis, kurie kaltinami milijonieriaus Getty anūko pagrobimu. Jis buvo paleistas už 2.7 mil. dol. sumą. Suimtieji turėjo nemažą sumą pinigų. Vienas suimtuojų, Domenico Barbino anksčiau dirbo ligoninėje. Manoma, kad jis ir nupiovė pagrobimą Getty ausį.

RIAUSĖS PRIEŠ TANAKĄ PARODĖ ŽMONIŲ NUSIVYLIMĄ VYRIAUSYBĖ

JAKARTA. — Indonezijos studentų suruoštos demonstracijos prieš besilankantį Japonijos premjerą Tanaką virto kruvinomis riaušėmis, kurios privertė vyriausybę išvesti į gatves kariuomenę su šarvuotais. Septyni asmenys žuvo ir 50 sužeista. Jakartoje sudeginta daug japonų gamybos automobilių, išplėsta daug parduotuvių. Nemažai nukentėjo kinų kilmės biznierių. Jaunuolių grupės bandė pulti ir valdžios įstaigas. Įstaigos su japonais užrašais buvo sužalotos, kitos — sudegintos. Jakartos tarptautinis aerodromas uždarytas, naktį uždrausta žmonėms pasirodyti gatvėse.

Siūlo komunistams pasmerkti Kiniją

BERLYNAS. — Rytų Vokietijos komunistų partijos vadovybė pradėjo kampaniją, Maskvai pavadus, už Kinijos pašalinimą iš "socialistinės bendruomenės". Hermann Axen, vokiečių partijos politbiuro narys, kalbėdamas Pragoje, pareiškė, kad "maoizmo" nebėgalima toliau laikyti tik ideologiniu nukrypimu nuo marksizmo-leninizmo, bet tiesiog atskala ne tik ideologinėje bet ir politinėje plotmėje. Jis ragino šaukti komunistų konferenciją, kuri maoistus išmestų iš savo tarpo. Axeno kalbą pakartojė Rytų Vokietijos partijos laikraštis Neues Deutschland.

Stebėtojai šį Kinijos išmetimo projektą lygina su katalikų bažnyčios buvusiomis atskalamis. Nukrypimai nuo Romos kartais būdavo toleruojami, o kartais — griežčiausiai pasmerkiami ir atskaldinami paskelbiami heretikais. Tas dabar planuojama Kinijos atžvilgiu.

Maskvai sunku praveisti tokį Kinijos išmetimą, nes daug Vakarų Europos komunistų vadų tokiai minčiai priešinosi. Ekskomunikavimo neremia Rumunija, Jugoslavija, Kuba.

Rytų Vokietija siūlo sujungti kovą prieš maoizmą su kova prieš imperializmą, nes Kinija pasisakiusi už abiejų Vokietijų sujungimą ir kritikavusi Rytų Vokietijos socialistinę tvarką.

Bruselyje vyksta Europos komunistų partijų suvažiavimas, kuriame dalyvauja komunistų vadai iš 12 valstybių. Jis atmetė mintį, kad Kiniją reikėtų išmesti iš komunistų judėjimo.

Nors demonstracijos iššaukė japonų premjero atvykimą, jos vėliau pavirto į riaušes prieš Indonezijos vyriausybę ir jos politiką. Nepasitenkinimas japonų "ekonominiu imperializmu" sukelė priekaištus valdžiai, kuri japonams leidžia Indoneziją išnaudoti. Japonija pristato Indonezijai reikalingus pramonės gaminius, duoda technologiją ir ekonominę paramą. Indonezijoje japonai ir darbus mieliau priima kinus negu indoneziečius. Japonai kaltinami nauju kolonializmu.

Indonezijos gyventojai, nežiūrint naftos turtų ir kitų gamtos gėrybių: gumos, miško medžiagos, metalų, gyvena labai vargingai. Apie 90% gyventojų neturi švaraus vandens tiekimo, maisto vidurkis kiekvienam asmeniui yra apie 1,600 kalorijų, 54% piliečių yra beraiščiai, tik pusė visų vaikų eina į mokyklą. Medicinos patarnavimai yra labai blogoje padėtyje, vienam gydytojui tenka 23,000 žmonių. Žmonėms, trukus vyriausybės žiniomis, praėdus apie 2 mil. butų, nors ir esamieji butai daugiausia susideda iš lošų.

Indonezija šiais metais vien iš naftos turės 4 bil. dol. pajamų. Tačiau eilinis gyventojas gyvena ne kiek negeriau, kaip gyveno kolonijų laikais. Kai kurie sako — blogiau. Vidurkis žmogaus pajamų yra 25 centai per dieną, skirtumas tarp labai turtingų ir visiškų vargšų kasdien didėja, žydi korupcija, trūksta planavimo ir socialinio teisingumo. Kariuomenės vadams kartą pavyko užgnaužti komunistų planuotą perversmą, tačiau visuomenėje nepasitenkinimas vis didėja ir sudaro dirvą naujiems sukilimams ir riaušėms.

Los ANGELES. — Aktorius Jack Lemon, norėdamas numesai svorį, naudoja dietą, kurioje kasdien reikia suvalgyti ir galvėlę česnako. Jis sako, kad česnakas ne tik sveiką valgyti, bet jis padeda nustatyti, kurie jo draugai yra tikri draugai.

LOVELAND, COLO. — Vienas senyvas žmogus buvo policijos nubaustas už važiavimą automobiliu per daug pamažų. Jis aiškino, taupęs gazoliną. Nežiūrint didelio patriotiško, vyras buvo nubaustas pinigine bausme už važiavimą 46 m. per val. greičiu 60 mylių kelyje.

Europos rinkos valstybės nutarė dalyvauti energijos krizės konferencijoje, kurią šaukia vasario mėn. prezidentas Nixonas.

Iždo sekretorius atvyko į Romą dalyvauti Pasaulio Valiutų fondo konferencijoje.

Vakar Čikagos švietimo taryba derėjosi su mokytojų unijos atstovais dėl algų pakėlimo.

Sovietų televizijos komentatorius ir Pravdos redakcijos narys Juri Zukovas rodo užsienio korespondentams sovietų piliečių laiškus, kuriuose pasmerkiama mokslininkas Andrejus Sacharovas ir rašytojas Solženicinas.

Los Angeles, Cal.

Japonai perka žvaigždžių namus

Po karo atkūrusioje Japonijoje pralobusių žmonių esama daugiau negu kada kitados. Pinių vertei kintant, turto vertė netaikoma užgriaužę ar banke padėję. Net Amerikoje supirkinėjamos žemės ir japonų kapitalo rankas pereina nemažai įvairaus amerikiečių biznio. Žemė, vasaravimo ir pramogavimo vietos Havajų salose esąs pirmas japonų kapitalo taikynys. Viena laukraštyje skaičiuojama lyg anekdotą ar šiaip juoką — nė penkiasdešimt metų nerūksa, jei biznis taip ir toliau eis kai Havajai bus japonų rėkose.

Amerikos žemyne, Los Angeles įskaitant, taip pat jau yra žymiųjų viešbučių japonų rankose. Sakoma, jog japonai perka net tokias nuosavybes ir moka tokias pasakiškas kainas, jog amerikietis pirkėjas tikrai į tokius pirkinius dėl aukštos kainos nė žiūrėti nenori. Tarp tokių prekybos dalykų esą Hollywoodo žvaigždžių namai arba rezidencijos.

Japonai nupirkę Dean Martin ir Elvio Presley rezidencijas, sumokėdami aukštas kainas. Girėdamos, kad šiems pavyko gerai namus parduoti, susigundė ir daugiau žvaigždžių savo rezidencijų už gerą kainą nusikrauti ir japonams pasiūlyti.

Viena Japonijos kompanija Tokijo laikraščiuose skelbianti pardavimui šių žvaigždžių rezidencijas:

Zsa Zsa Gabor rezidencija esą galima nupirkti už 422 milijonus jėnų, arba už \$1,507,000; Debbie Reynolds namai parduodami už 216 milijonų jėnų, arba už 771,000 dolerių;

Dinah Shore už savo rezidenciją prašanti 217 milijonų jėnų, arba 775,000 dolerių;

Steve McQueen rezidencija parduodama už \$550,000;

Peggy Lee rezidencija esą galima pirkti už \$500,000.

Yra nepatogumų, bet čia benzino netrūksta

Amerikiečių spaudos ir žinių agentūra Associated Press surinko nuomones, jog praeitais metais Kalifornijoje pirmaujanči, daugiausiai publikos dėmesio

San Francisco kiniečių šokių grupė ruošiasi Naujųjų Metų iškilimams, kurios įvyks sausio 26 dieną.

susilaukusi, žinia buvo — automobilių ir kitokio kuro stoka.

Laikraščiuose skaitome ir televizijoje matome, jog kai kuriose valstybėse, kai kuriuose miestuose žmonės labai vargsta, kol gauna benzino. Atrodo, kad losangeliečiai be didelio vargo savo automobilius „pašeria“, nors sekmadieniais ir turi nepatogumų, turi baimės leisti į tolimesnes keliones. Tačiau šiaurinė Kalifornija, San Francisco ir apylinkės įskaitant, labiau pajunta benzino stoką. Tarp Kalėdų ir Naujųjų Metų dienos San Francisco apylinkėse viešint patiam teko įsitikinti, jog čia ne Los Angeles. Jai kur į benzino pardavimo stotis automobilių eilės net gatvėje išsitiesusios. Ir tai ne savaitgalys, bet viduryje savaitės. Kai gruodžio 31 d. apie 9 val. ryto pradėjau kelti iš Berkeley atgal į Los Angeles, tai pravažiavau devynias benzino pardavimo stotis ir nė viena iš jų dar nebuvo atidaryta.

San Francisco ir apylinkės lietuviai gyvena išsisklaidę. Be kitų parengimų, jie kasmet vasario mėnesį susirenka Vasario 16

minėjimui. Visada, kai tradicija, tai būdavo sekmadienį. Šiandien, kai sekmadieniais benzinas nepardavinėjamas arba labai sunkiai gaunamas, San Francisco Lietuvių Bendruomenės valdyba nutarė Lietuvos nepriklausomybės minėjimą rengti ne sekmadienį, bet šeštadienį, vasario 16 dieną, kad iš toliau atvykę lietuviai n. am. grįždami galėtų benzino nusipirkti.

Filmų binieriai į Las Vegas

Jau prieš nemažai metų filmų gamyba iš Los Angeles arba iš Hollywoodo rankų išlydo ir palito po visą pasaulį. Sakoma, kad čia per daug aukštos darbininkų atlyginimo normos. Kitur pigiau galima filmus susukti. Nuo seniai garsi filmų gamybos bendrovė Metro-Goldwyn-Mayer praeitais metais pradėjo naują biznį. Esą, vietoj kasmet pagaminus 12 ar daugiau menkesnės vertės filmų kompanija apsiribosianti mažesniu skaičium naujų, bet gerų filmų. (G. kita dalis kompanijos kapitalo ir energijos nukreipta į viešbučių ir lošimo namų biznį. Nevados valstybėje, Las Vegas mieste MGM praeito gruodžio pradžioje atidarė viešbutį ir kazino, kurio pastatymas ir įrengimas prašoko 106 milijonus dolerių.

Viešbutis ir lošimo namai įrengti taip prabangiai, jog kai kurių kambarių kainos esančios 800 dolerių už naktį — už parą. Kai kurie lošimo stalai „privatūs“ ir ant jų nebus lošiama mažesnėmis, kaip dviejų tūkstančių dolerių sumomis. Į tokius „privatūs“ lošimo kambarius gali įeiti tik nariai, sumokėję tūkstantį dolerių įžangos arba metinį, nario mokestį.

O kas tie nariai? Tai turtingi pramonininkai, prekybininkai, dantistai, kurie ima 250 dolerių už danties plombą, labai turtingi Meksikos biznierių, kurie lėktuvais atskrenda čia paatostogauti, prie kortų stalo ir prie ruletės pailsėti. Turto liūti atskrendama net iš Hong Kongo.

Viešbučių ir kazino vidus marmuro statulomis ir kitokiomis puošmenomis išdailintas. Kai kurie viešbučių aukštai ir lošimų kambariai skirti ir paprastesnei publikai. Pigiausias kambarys parai kainuoja 28 dol. Daugiau kaip 600 kristalinių žibintų, kai kurie sveria po dvi tonas, puošia lubas ir teikia šviesą. Yra maudymosi baseinai, pirtys, valgyklos etc. Dirba daugiau kaip 3,200 darbininkų.

Ir visa tai pastatyta, suprojektuota geriems laikams. O kai dabar reikia ir šviesos ir benzino taupyti, tai ir tokios iškaštingos vietos ateitis atsidūrusi nežinioje. Las Vegas prekybininkai Los Angeles laikraščiuose spausdina didžiulius skelbimus, jog Las Vegas mieste ir sekmadieniais benzinas pardavinėjamas. Tik atvažiuokite ir išleiskite čia pinigų! Komentatoriai, kurie vietoje susipažino su dabartiniais

Detroito naujienos

Darius ir Gireno klubo metinis narių susirinkimas įvyko sausio mėn. 13 d. Lietuvių namuose. Nesusirinkus kvorumui, už 30 minučių įvyko kitas teisėtas susirinkimas. Susirinkimą atidarė pirmininkas Dr. Vytautas Mileris ir pasiūlė pirmininkauti Vladą Selenį, o sekretoriauti Albina Grigaitį.

Pirmininkaujantis V. Selenis perskaitė dienotvarkę, kuri su mažų patalsimų buvo priimta. Į mandatų komisiją buvo išrinkti Justas Pusedėris, Marijonas Šnapštys ir Vladas Mingėla.

Pereitų metų metinio susirinkimo protokolą perskaitė Antanas Norus. Metinį apžvalginį pranešimą padarė pirm. Dr. V. Mileris. Jis savo pranešime apgailestavo, kad klube atsirado trukmadarių, kurie ardo klubo bendrą tvarką. Klubą valdyba minimu reikalu sukvietė posėdį ir nutarė vieną iš triukšmadarių pašalinti iš klubo narių.

Finansinę metinę apyskaitą raštu anglų kalba padarė aktuaras P. Gobis. Dėl išdėstytų pozicijų niekas jokio klausimo nekėlė. Įdomu, kad po apyskaita niekas nepasirašęs, nors galėjo ir privalejo.

P. Gobio raštišką apyskaitą papildė finansų sekretorius Antanas Norus. Revizijos Komisijos pranešimą padarė Jonas Gaižutis.

Po visų pranešimų vyko diskusijos. Diskusijose dalyvavo: J. Pusedėris, Jonas Jonynas, Stasys Šimoliūnas, Jonas Atkačaitis, Jurgis Sydagis, Bronius Valiukėnas, Stasys Raciukaitis, Antanas Norus.

Las Vegas biznį, aplankę naująjį MGM viešbutį, reiškia abejonių, gal MGM bėgdama iš sumenkusio filmų biznio bus pataikiusi į didesnę riziką?

J. Klauseikis

tanus Sukauskas ir kiti. Po diskusijų visi pranešimai rankų plojimu buvo priimti.

Per pereitus metus klubas pelno daug nepadarė, nes kainos už gerimus pakilo, o klubo lankytojų kainas paliko tas pačias. Be to, klubas rėmė Lietuvių namus, o namai pajamų nedaug teduoda. Svarbu, kad klubas išsilaikė ir dar namus rėmė.

Toliau sekė valdybos rinkimai. Klubo pirm. Dr. Vytautui Mileriui nebekandidatavus, 1974 metais pirmininkas buvo išrinktas beveik vienbalsiai Antanas Norus, kuris sutiko būti renkamas ir Lietuvių namų valdybos pirmininku, susirinkime kuris įvyks sausio mėn. 27 d. patogesniais klubo ir namų valdymui. Kiti valdybos nariai išrinkti: Justas Pusedėris, Petras Bliudis, Viktoras Perminas, Algis Pesys, Henrikas Dūda, Leonas Kalvėnas ir Eduardas Rėklis. Išrinktieji pareigomis pasiskirsytys vėliau. Šiais metais į valdybą įėjo net klubo steigėjų. Žodžiu, klubas atiteko klubo steigėjams.

Susirinkime dalyvavo 61 pilnateisio narys, balsavo 58 nariai, susirinkimas praėjo sklandžiai.

Buvusiam Dariaus-Gireno klubui.

bo pirm. Dr. Vytautui Mileriui už atliktus nepaprastai didelius darbus, grąžinant namus, klubo pataipą ir įrengimą pasiparkinimo automobiliams klemus, priklausio didelė padėka ir pagarba mūsų visų. Tikimės, kad Dr. V. Mileris ir toliau mūsų visų namais rūpinsis ir remis. Susirinkimas praėjo geroje nuotaikoje. Po susirinkimo visi nariai buvo pakviesti į klubą užkąsti ir išgerti.

Lietuvių namų metinis susirinkimas įvyks sausio mėn. 27 d. 12 val. Lietuvių namuose. Kviečiami visi nariai metiniame susirinkime gausiai dalyvauti.

A. Sukauskas

Amerikos Lietuvių Tautinės S-gos Detroito skyrius š. m. vasario mėn. 9 d., šeštadienį, 7 val. vakaro Lietuvių namuose rengia, kaip ir kasmet, Vasario 16 dienos išvakarės.

Programoje bus rašytojo Vytauto Alanto paskaita: „Praelietis atbalsiai atsikūrusioje Lietuvos valstybėje“. Po to, skyriaus ponios pavaišins dalyvius kava su spurgomis ir pyragėliais, o inž. Jonas Gaižutis pademonstruos skaidres bei filmą. Rengėjai kviečia Detroito, Vindsoro ir apylinkės lietuvius. Automobilių apsaugai samdoma policija.

ALT S-gos Detroito sk. valdyba

LIETUVOS VARDO KILMĖ

Daugelis nori patirti, iš kur yra kilęs Lietuvos vardas, bet mažai kas šį klausimą studijavo. Apie lietuvių tautą ir lietuvių kalbą yra parašyta daug knygų ir brošiūrų. Lietuviai minimi senuose atsiminimuose ir metraščiuose. Ten minimas ir Lietuvos vardas.

Juozas Venclova, dirbęs prie šios studijos 20 metų, peržiūrėjo abai daug senų dokumentų. Savo studijoje jis nurodė kiekvieno žodžio metrikaciją ir surašė Lietuvos praeitį liečiančias knygas. Jis perskaitė šimtus knygų ir parašė 52 psl. knygėlę, pavadintą LIETUVOS VARDO KILMĖ. Minkšti viršeliai, kainą \$2. Knygėlę jums bus pasiūsta, jei du dolerių atsiųsite šiuo adresu:

NAUJIENOS, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60605

Nuo 1914 metų

Midland Savings aptarnauja taupymo ir namų paskolų reikalus visos mūsų apylinkės. Dėkojame jums už mums parodytą pasitikėjimą. Mes norėtume būti jums naudingi ir ateityje.

Saskaitos apdraustos iki \$70,000.

Frank Zogas, President

MIDLAND SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

4040 ARCHER AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS 60632
PHONE: 254-4470

5 1/4 %

Passbook Savings. All accounts compounded daily — paid quarterly.

7 1/2 %

4 Years Savings Certificate (Minimum \$5,000).

INSURED

SAVINGS

CHICAGO SAVINGS

IS NOW PAYING

5.39%

Annual Yield on 3% Passbook Accounts Daily Interest

5.92%

Annual Yield on 5% 90-Day Notice Accounts \$100 Minimum

6.003%

Annual Yield on 5% 90-Day Savings Certificate \$1,000 Minimum

6.81%

Annual Yield on 6% One Year Savings Certificate \$1,000 Minimum

7.08%

Annual Yield on 6% 30-Month Savings Certificate \$5,000 Minimum

7.35%

Annual Yield on 7.00% Four Year Savings Certificate \$1,000 Minimum

7 1/4 %

on Four Year Savings Certificates \$10,000 Minimum

7.627 %

Annual Yield

For 49 years, savers at near-\$100 million Chicago Savings have become accustomed to the highest rates permitted by law. It is possible to offer the above yield where earnings remain undisturbed and are compounded for a year or more.

CHICAGO SAVINGS

savings and loan association

6245 South Western Avenue 476-7675

Passbook Savings Earn From Day of Deposit to Day of Withdrawal

INSURED

SAVINGS

CHICAGO SAVINGS

IS NOW PAYING

5.39%

Annual Yield on 3% Passbook Accounts Daily Interest

5.92%

Annual Yield on 5% 90-Day Notice Accounts \$100 Minimum

6.003%

Annual Yield on 5% 90-Day Savings Certificate \$1,000 Minimum

6.81%

Annual Yield on 6% One Year Savings Certificate \$1,000 Minimum

7.08%

Annual Yield on 6% 30-Month Savings Certificate \$5,000 Minimum

7.35%

Annual Yield on 7.00% Four Year Savings Certificate \$1,000 Minimum

7 1/4 %

on Four Year Savings Certificates \$10,000 Minimum

7.627 %

Annual Yield

For 49 years, savers at near-\$100 million Chicago Savings have become accustomed to the highest rates permitted by law. It is possible to offer the above yield where earnings remain undisturbed and are compounded for a year or more.

CHICAGO SAVINGS

savings and loan association

6245 South Western Avenue 476-7675

Passbook Savings Earn From Day of Deposit to Day of Withdrawal

INSURED

SAVINGS

CHICAGO SAVINGS

IS NOW PAYING

5.39%

Annual Yield on 3% Passbook Accounts Daily Interest

5.92%

Annual Yield on 5% 90-Day Notice Accounts \$100 Minimum

6.003%

Annual Yield on 5% 90-Day Savings Certificate \$1,000 Minimum

6.81%

Annual Yield on 6% One Year Savings Certificate \$1,000 Minimum

7.08%

Annual Yield on 6% 30-Month Savings Certificate \$5,000 Minimum

7.35%

Annual Yield on 7.00% Four Year Savings Certificate \$1,000 Minimum

7 1/4 %

on Four Year Savings Certificates \$10,000 Minimum

7.627 %

Annual Yield

For 49 years, savers at near-\$100 million Chicago Savings have become accustomed to the highest rates permitted by law. It is possible to offer the above yield where earnings remain undisturbed and are compounded for a year or more.

CHICAGO SAVINGS

savings and loan association

6245 South Western Avenue 476-7675

Passbook Savings Earn From Day of Deposit to Day of Withdrawal

INSURED

SAVINGS

CHICAGO SAVINGS

IS NOW PAYING

5.39%

Annual Yield on 3% Passbook Accounts Daily Interest

5.92%

Annual Yield on 5% 90-Day Notice Accounts \$100 Minimum

6.003%

Annual Yield on 5% 90-Day Savings Certificate \$1,000 Minimum

6.81%

Annual Yield on 6% One Year Savings Certificate \$1,000 Minimum

7.08%

Annual Yield on 6% 30-Month Savings Certificate \$5,000 Minimum

7.35%

Annual Yield on 7.00% Four Year Savings Certificate \$1,000 Minimum

7 1/4 %

on Four Year Savings Certificates \$10,000 Minimum

7.627 %

Annual Yield

For 49 years, savers at near-\$100 million Chicago Savings have become accustomed to the highest rates permitted by law. It is possible to offer the above yield where earnings remain undisturbed and are compounded for a year or more.

CHICAGO SAVINGS

savings and loan association

6245 South Western Avenue 476-7675

Passbook Savings Earn From Day of Deposit to Day of Withdrawal

INSURED

SAVINGS

CHICAGO SAVINGS

IS NOW PAYING

5.39%

Annual Yield on 3% Passbook Accounts Daily Interest

5.92%

Annual Yield on 5% 90-Day Notice Accounts \$100 Minimum

6.003%

Annual Yield on 5% 90-Day Savings Certificate \$1,000 Minimum

6.81%

Annual Yield on 6% One Year Savings Certificate \$1,000 Minimum

7.08%

Annual Yield on 6% 30-Month Savings Certificate \$5,000 Minimum

7.35%

Annual Yield on 7.00% Four Year Savings Certificate \$1,000 Minimum

7 1/4 %

on Four Year Savings Certificates \$10,000 Minimum

7.627 %

Annual Yield

For 49 years, savers at near-\$100 million Chicago Savings have become accustomed to the highest rates permitted by law. It is possible to offer the above yield where earnings remain undisturbed and are compounded for a year or more.

CHICAGO SAVINGS

savings and loan association

6245 South Western Avenue 476-7675

Passbook Savings Earn From Day of Deposit to Day of Withdrawal

INSURED

SAVINGS

CHICAGO SAVINGS

IS NOW PAYING

5.39%

Annual Yield on 3% Passbook Accounts Daily Interest

5.92%

Annual Yield on 5% 90-Day Notice Accounts \$100 Minimum

6.003%

Annual Yield on 5% 90-Day Savings Certificate \$1,000 Minimum

LIETUVIŲ TAUTOS LOBIS IR JO RINKĖJAI

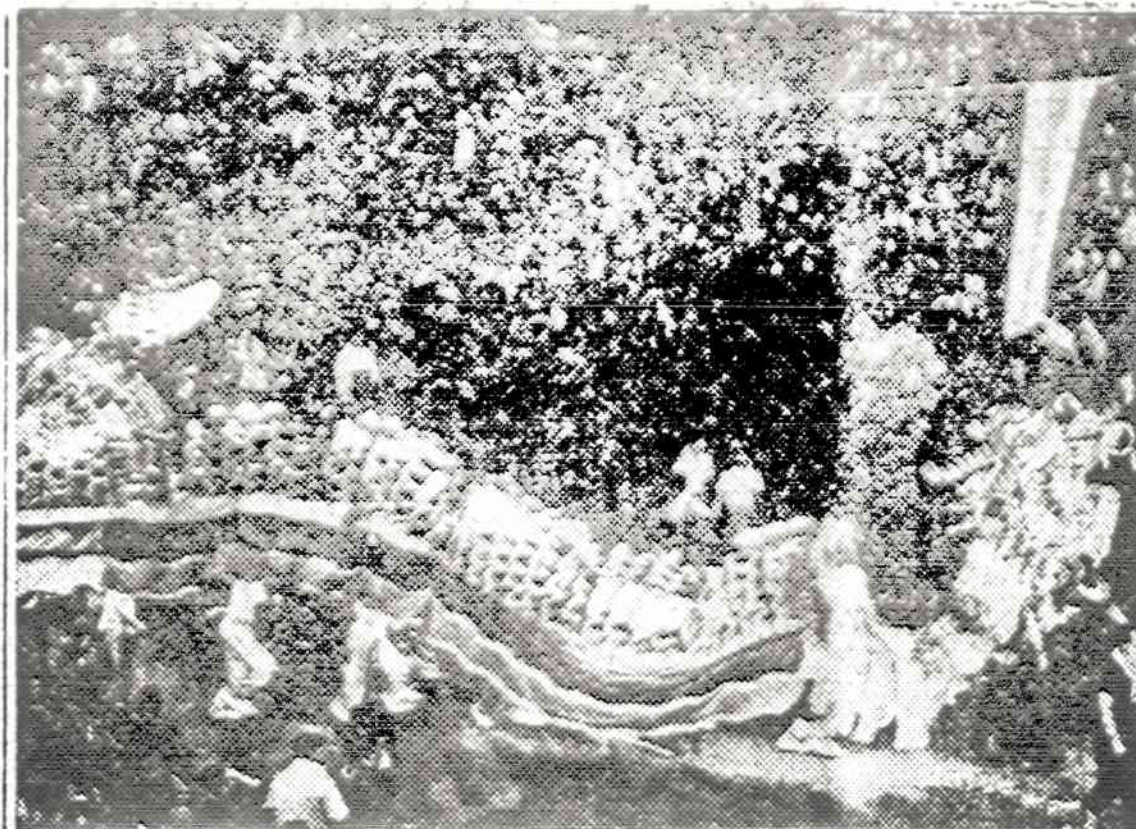
(Tęsinys)

Gi Matas Grigaravičius parsišamęs pas įvairius ūkininkus pusbernių, eidamas darbo dirbti, visad užantyje turėjęs elementorių ir kiekvieną galimą progą, išsitraukęs jį iš užanco, mokines raidžių, skiemenų, skaitymo. Kaip jis pats pasakojo, eidamas paskui medinę žagrę (tada plūgų nei traktorių nebuvo), visad nie- noje rankoje turėdavęs elemen- torių, kad viena akimi galėtų į jį žvilgtelėti. Po darbo, nak- timis ir mėnuliui šviečiant, esą kieme ant didelio plokščio ak- mens pasidėjęs plytų ar lent- galų mokinesis rašyti.

Siaip taip, kaip sakoma, akis prasiūrytęs tokioje vargo "mo- kykloje", išėjęs ir pristojęs prie meistrų gizelių staliaus amato mokyti. Išmokęs ir bū- damas jau labai geru staliumi, ėmėsi dvaruose staliarauti ir čia toliau mokėsi. Esą, neturė- damas pakankamai lėšų kny- goms pirkti, nes buvo jau ve- dęs buvusią grafo Pac - Pomar- nack-o auklę — baudžiaunin- kę Barborą Krajauskaitę, po- nių išeinamose rinkdaves iš- mestus laiškus, laikraščius ir iš jų sėmėsi žinių, mokėsi ra- šyti ir kalbą. Jisai pradžioje, sa- vo paties pastangomis, išmo-

kęs gerai raštu ir žodžiu lietu- vių, rusų, lenkų kalbas, skai- čiavimo. Sakėsi, 25 metų bū- damas, kartu su mažais vai- kais, išlaikęs kvotimus iš kar- to iš viso pradinės mokyklos kurso. Tada jisai, vis dar be- staliaraudamas dvaruose, jau buvo drąsesnis ir kartais pa- prašydavo pono knygą pasko- linti, kartais kai kurias pats nusipirkdamas. Tokiu būdu toliau lavinosi. Šiek tiek pra- moko raštu ir žodžiu dar vo- kiečių, prancūzų, anglų kalbų. Jo asmeninė biblioteka vis au- go, įvairiomis kalbomis kny- gų vis gausėjo prie pušyno pri- siglaudusios trobelės palubėje įtaisytoje lentynoje. Knygas la- bai gerbė ir mylėjo. Pats jas gražiai įrišdavo.

Lietuvišką, draudžiamą lite- ratūrą laikė ties pušynu augan- čio šimtametio ąžuolo šovoje, gerai užtaisytoje drevėje. Ten pat laikė ir renkiamą tautos- dainas pakankamai lėšų kny- goms pirkti, nes buvo jau ve- dęs buvusią grafo Pac - Pomar- nack-o auklę — baudžiaunin- kę Barborą Krajauskaitę, po- nių išeinamose rinkdaves iš- mestus laiškus, laikraščius ir iš jų sėmėsi žinių, mokėsi ra- šyti ir kalbą. Jisai pradžioje, sa- vo paties pastangomis, išmo-

Sausio 26 d. kinai visoje Amerikoje švęs Naujuosius, 4672 metus. Paveiksle matomas Aukšinis Slibinas, kurį neša 66 vyrai. Jis yra 120 pėdų ilgio.

Matas Grigaravičius savo dukterims suteikė dviejų kla- sių mokslą (Nelei ir Zofijai), o sūnui Vilhelmui — aukštąjį. Sūnus baigė Maskvos komer- cijos institutą, buvo pirmojo pasaulinio karo metu Kaukazo fronte karininku ir po revoliu- cijos, grįžęs nepriklausomai Lietuvon, čjo pradžioje Pre- kybos ir Pramonės Banko Uk- mergės skyriaus, atviresnis kelias kovoje už tautos laisvę.

Baigiant, tenka dar keliais sakiniais suminėti Prūsų arba Mažosios Lietuvos įnašą į lie- tuvių tautos lobį. Prūsų Lie- tuva iki kryžiuočiams ją užka- riant, o ir vėliau ilgesnį lai- ką buvo lietuvių giminių apgy- venta, kaip sudavių, jotvin- gių, skalvių, galindų, pome- sanių, pogesanių ir samlandų, kuriuos bendru žodžiu vadino prūsais. Profesorių, kaip Adel- berto Bezzenbergerio, J. Geru- lio, Jono Otrębskio, Petro Joni- ko, Pr. Skardžiaus, Antano Sa- lio tarmetyros drabais ir pub- licistų — Vinco Vileišio, P. Pa- karklio ir V. Prysmanto — ra- štais remiantis, prūsai Mažosioj Lietuvoj ligi XVIII a. sudarė iš- tisą lietuvišką gyventojų masę su žeme nuo senų laikų suau- gusią ir turėjusią savo papro- čius, savo gryną prūsiškai lie- tuvišką būdą ir kalbą. Prūsų lietuvis poetas Donelaitis, re- alistiniai klasikinėje poemoje "Metai", rašė, jog tai buvo "barzdotosios lietuviškos ga- dynės". Aišku, to "barzdoto- sios lietuviškos gadynės" tur- čjo sukurusios ir savo legendas, pasakas, padavimus, dainas, Kiekvieną istorinį laikmetį, įvykį bus savaip nupasakoję, savaip apdainavę. Prieš kry- žiuočiams užkariaujant Mažą- ją Lietuvą, dainos buvo vienos ją užkariavus — radosi kitos, o po 1709 — 1711 metų bado ir maro pusiau išmirusiame kra- šte, prigūžėjus vokiečių ir kito- kių Vakarų Europos kolonistų — vėl kitokios. Tačiau, kad ir praskiestame lietuviškame ele- mente, kad ir griežtesniame po 1870 metų suvaržyme begy- vendami, jie vis dėlto jautė- si lietuviais esą. Jie steigė sa- vo lietuviškus teatrus, draugi- jas ir giedoją "Lietuviais esa- me mes gimę, lietuviais turi- me ir būt".

Mažosioj Lietuvoj prūsiniui kunigai, anot prof. M. Biržiš- kos, ben pradžioje XVIII a. buvo susiginęję dėl lietuvių kalbos, kas rodo, kad lietuvių kalba buvo dar gyva tais lai- kais, ji dar nebuvo užgniaujta, nebuvo mirusi. Vienas bei ki- tas net XVII a. bandė laisviau lietuviškai rašinėti, kurti eilė- raščius, kaip Bridžius Gedga- das, Fridrikas Lobelis ir kiti, arba 1701 m. Klaipėdos mo- kyklinės šventės proga para- šyto eilėraščio nežinomas auto- rius. O štai, Valterkiemio kle- bono kun. Pilypo Ruigio tėvas parašė gražiai lietuvių kalbą apibūdinantį žodyną ir grama- tiką — "Betrachtung der litau- ischen Sprache", — įpindamas joje liaudies dainelių. Klebo- nas kun. P. Ruigys, lyg papil- dydamas tėvo žodyną, paskel- bė 1747 m. Valterkiemio apy- linkės kelias daineles: "Anks- ti rytą rytuzėlį saulelė tekėjo", "Aš atsiskaičiu savo močiutei" ir kitas.

Taip, pamžu, užguita ir nie- kinama lietuvių kalba, jų tau- tosaka, tampa Karaliaučiaus universiteto kai kurių profesorių dėmesio vertu objektu.

gerbė, nors ir rusiškos buvo. Lietuvos jaunimas tais laikais stengėsi įsigyti kuo daugiau mokslo, išminties, kad būtų geresnės sąlygos, atviresnis kelias kovoje už tautos laisvę. Baigiant, tenka dar keliais sakiniais suminėti Prūsų arba Mažosios Lietuvos įnašą į lie- tuvių tautos lobį. Prūsų Lie- tuva iki kryžiuočiams ją užka- riant, o ir vėliau ilgesnį lai- ką buvo lietuvių giminių apgy- venta, kaip sudavių, jotvin- gių, skalvių, galindų, pome- sanių, pogesanių ir samlandų, kuriuos bendru žodžiu vadino prūsais. Profesorių, kaip Adel- berto Bezzenbergerio, J. Geru- lio, Jono Otrębskio, Petro Joni- ko, Pr. Skardžiaus, Antano Sa- lio tarmetyros drabais ir pub- licistų — Vinco Vileišio, P. Pa- karklio ir V. Prysmanto — ra- štais remiantis, prūsai Mažosioj Lietuvoj ligi XVIII a. sudarė iš- tisą lietuvišką gyventojų masę su žeme nuo senų laikų suau- gusią ir turėjusią savo papro- čius, savo gryną prūsiškai lie- tuvišką būdą ir kalbą. Prūsų lietuvis poetas Donelaitis, re- alistiniai klasikinėje poemoje "Metai", rašė, jog tai buvo "barzdotosios lietuviškos ga- dynės". Aišku, to "barzdoto- sios lietuviškos gadynės" tur- čjo sukurusios ir savo legendas, pasakas, padavimus, dainas, Kiekvieną istorinį laikmetį, įvykį bus savaip nupasakoję, savaip apdainavę. Prieš kry- žiuočiams užkariaujant Mažą- ją Lietuvą, dainos buvo vienos ją užkariavus — radosi kitos, o po 1709 — 1711 metų bado ir maro pusiau išmirusiame kra- šte, prigūžėjus vokiečių ir kito- kių Vakarų Europos kolonistų — vėl kitokios. Tačiau, kad ir praskiestame lietuviškame ele- mente, kad ir griežtesniame po 1870 metų suvaržyme begy- vendami, jie vis dėlto jautė- si lietuviais esą. Jie steigė sa- vo lietuviškus teatrus, draugi- jas ir giedoją "Lietuviais esa- me mes gimę, lietuviais turi- me ir būt".

Mažosioj Lietuvoj prūsiniui kunigai, anot prof. M. Biržiš- kos, ben pradžioje XVIII a. buvo susiginęję dėl lietuvių kalbos, kas rodo, kad lietuvių kalba buvo dar gyva tais lai- kais, ji dar nebuvo užgniaujta, nebuvo mirusi. Vienas bei ki- tas net XVII a. bandė laisviau lietuviškai rašinėti, kurti eilė- raščius, kaip Bridžius Gedga- das, Fridrikas Lobelis ir kiti, arba 1701 m. Klaipėdos mo- kyklinės šventės proga para- šyto eilėraščio nežinomas auto- rius. O štai, Valterkiemio kle- bono kun. Pilypo Ruigio tėvas parašė gražiai lietuvių kalbą apibūdinantį žodyną ir grama- tiką — "Betrachtung der litau- ischen Sprache", — įpindamas joje liaudies dainelių. Klebo- nas kun. P. Ruigys, lyg papil- dydamas tėvo žodyną, paskel- bė 1747 m. Valterkiemio apy- linkės kelias daineles: "Anks- ti rytą rytuzėlį saulelė tekėjo", "Aš atsiskaičiu savo močiutei" ir kitas.

Taip, pamžu, užguita ir nie- kinama lietuvių kalba, jų tau- tosaka, tampa Karaliaučiaus universiteto kai kurių profesorių dėmesio vertu objektu.

štai, prof. Rėza 1825 m. išlei- dia 90 lietuviškų dainų rinkinį, jį pasekė prof. Kratzfeldas, o Tilžės gimnazijos mokytojas Edvardas Gisevičius - Gizickis surašo "Prūsų lietuvių rami- biniškas ir kitokias padavas" ir net pas Vokios kaiserį išgavo leidimą dėstyti lietuvių kalbą Tilžės gimnazijoje. Tolmin- kiemio klebonas kun. Kristijo- nas Duonelaitis ar Donelai- tis (1714 1780), vaizduoda- mas vietos žmonių gyvenimą tautosakos motyvais, parašo hegzametru "Metų" poemą, įėjusią į įvairių tautų literatū- ros fondą.

Donelaičio "Metai", Rėzos dainų rinkinys, Rugio dainelių pavyzdžiai ir atkreipę vokie- čių švieteju, literatų dėmesį į Mažosios Lietuvos dainas. Prūsų Lietuvos dainas didžiai įverti- no G. Lesingas "Literatūri- niuose laiškuose", J. Herderis įtraukia jas į knygą "Tautų dainos", o poetas Goethe, susi- žavėjęs Prūsų lietuvių daino- mis, net panaudojo savo poe- zijoje kai kuriuos dainų moty- vus. Tuo būdu neapsiriksime sakydami, kad Prūsų Lietuvos lietuviškos dainos padėjo dali- nai romantizmui įsigalėti Vo- kietijos literatūroje. Gi dydis Vokietijos filosofas Emanuelis Kantas, gimęs Karaliaučiuje, 1724 m., turįs kai kurių many- mu lietuvišką kilmę ir kurio prodiėdukas šilutiškis Ričardas Kantas puikiai kalbėjęs lietu- viškai, sudarytame Kristijono Milkaus lietuvių — vokiečių ir vokiečių — lietuvių kalbos žo- dyno prakalboje, išleistame 1800 metais, pabrėžia: "Prūsų lietuvis pagal savo charakterio savybes yra tikrai vertas, kad jo kalba, puiki lavinimo priemonė, būtų išlaikoma ir išsau- gojama tiek mokyklos, tiek ba- lytyčios reikalamis".

Gaila, kad ta mums miela prūsiškai lietuviškoje kalboje tautosaka, apdainuojanti per- gyventus istorinius ir kitokius buities įvykius, nebūtų pilnai surinkta, užrašyta. Jos jau ne- besugrąžinamai yra dingusios. Lygiai kaip ir XIII — XIV a. ir ankstyvesnių bei vėlesnių kri- vių, vaidilų ir kanklininkų maldos, giesmės, dainos yra dingusios — neturime nei vie-

nos užrašytos melodijos, be- kažkur pastvėto 1362 metų dainos likučio, apdainuojancio Kauno pilies ir jos gynėjų lie- tuvių siseidėginimą. Tiesa, Til- žėje veikusi "Litauische Litte- rarische Gesellschaft" buvo nemažai Prūsijoje lietuviškos tautosakos surinkusi, kad ir vėlesnių laikų, bet kuri, ma- nau, bus per šį antrąjį pasaui- linį karą žuvusi, nes rusų oku- pantai be gailėsčio Prūsijoje naikino viską, kas priminė praeitį, neišskiriant, žinoma nei lietuviškų liekanų, lietuvi- škų vietovardžių.

(Pabaiga)

GAL DAR, GREIČIAUSIA, NE Švedą Karlą Lindströmą pali- ko žmona. Jis kreipėsi į teismą ir buvo išskirtas.

Kadangi jis yra 98 m. amžiaus, kam jam tos skrybros reikalin- gos? Senis tvirtina, kad jis gal dar sugalvosias vesti.

SZABO GYVYBĖ

Vengrijoje 17 m. amžiaus jau- nuolis Szabo dirba spaustuvi- je. Karštai, bet nelaimingai įsimy- lėjęs, jis linotipu surinko savo

mergaitės vardą ir pavardę ir tą švino eilutę prarijo.

Bet gydytojai sėkmingai ope- ravo jį ir išgelbėjo Szabo gyvy- bę.

PRIMONĖ GAUTI ŽENTĄ

Laukiniuose Amerikos Vaka- ruose senas kaubojus atveda pas gydytoją smarkiai šlubuojantį jauną vyrą.

— Daktare, pagelbėkite ma- no žentui. Aš vakar peršoviau jam koją.

— Gėda saudyti į savo žentą!

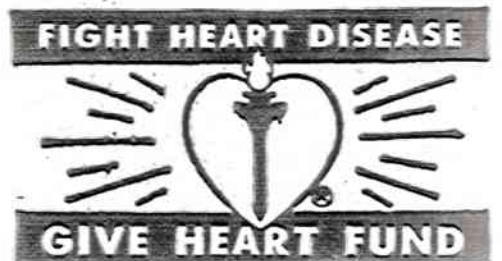
— sako jam gydytojas.

— Kai aš į jį šoviau, tai jis dar nebuvo mano žentas.

TVIRTŲ SNUKIAI

Bezbordny ir Gonius 1931 m. Kijeve, Ukrainoje, varžėsi dėl to, kurs ilgiau išlaikys snukio daužymą.

Daužėsi apie 30 valandų, bet išėjo lygiomis.

GEROS DOVANOS

ŠIOS KNYGOS PARDUODAMOS DABAR "NAUJIEŅOSE" su DIDELEMIS NUOLAIDOMIS:

Dr. A. J. Gussen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietais viršeliais, vietoje \$4.00 dabar tik \$3.00. Minkštais viršeliais tik \$2.00.
Dr. A. J. Gussen — AUKŠTA KULTūra — ZIAURŲS ŽMONĖS. Kelionės po Europą išpūžiai. Vietoje \$2.00 dabar tik \$1.50.

Galima taip pat užsisakyti paštu, atsiuntus čekį arba money order.

NAUJIEŅOS,

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

Ilgameio BALFO pirmininko, prelado J. B. KONČIAUS knyga

ATSIMINIMAI IŠ BALFO VEIKLOS

404 dideli puslapiai, daug nuotraukų.

Kieti viršeliai \$4.00, minkšti — \$3.00.

Įdomi knyga kiekvienam lietuviui, ypač tremtiniui. Geriausia dovana globėjui, siuntusiam siuntinius į Vokietiją ir kitas tremties vietas. Knygą pasiūsiame adresatui, jei prisiu- site čekį arba Money Orderį tokiu adresu:

NAUJIEŅOS

1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

KNYGOS VAIKAMS IR JAUNIMUI

Poezija ir pasakos yra vaikų mėgstami ne mažiau kaip žaidimai ar kūrystiniai. Naujienose galima gauti šių perlių ir žemėgū mūsų mažie- siems bei jaunimui:

1. N. Butkienė, VELYKŲ PASAKOS, 32 psl., telpa 6 pasakos ir DVY- NUKĖS, 34 psl. su 8 apsakymėliais iš vaikų pasaulio. Abi gausiai ili- ustruotos, spalvotais viršeliais, kainuoja po 1 dol.
2. Vanda Frankienė-Vaitkevičienė, ŠOKOLADINIS KIŠKELIS, pasaka mažiesiems. Jūratis Eidukaitės iliustruota. Didelio formato, 24 psl., gra- zūs leidinys. \$1.50.
3. A. Giedrius, MURKLYS, 24 apsakaitės vaikams. Dail. V. Siman- kevičiaus iliustruota, 130 psl., \$1.80.
5. Maironis JAUNOJI LIETUVA, poema. 118 psl., \$1.00.
6. Alfonsas Vambutas, TRYS SAKALAI, Liet. Mokytojų sąj. prem- juota knyga. Joje originalūs apsakymai, padavimai, legendos, novelės. Dail. V. Stančikaitės iliustracijos. 188 psl., kaina 2 dol.
7. Juozas Švėstas, ŽAUNUS PENKETUKAS, apsakaitės, kaip pasakos vaikams iš jų gyvenimo, svajonių ir įvygių. Iliustruota dail. Z. Sodeikienės. Didelio formato, kietais viršeliais, puikus 77 psl. leidinys. \$3.00.
8. Jonas Valaitis, SENOVĖS LIETUVIŲ DIEVAI, mitologijos posmai! Iliustruoti padavimai, legendos ir pasakos — kaip senovės lietuviai ir žemai- čiai bendravo su savo dievais, 54 psl., \$1.00.

Vaikai mėgsta ir nori skaityti. Dėlto iš pat mažens yra daug lengviau juos įpratinti lietuviškai skaityti ir mylėti lietuvišką knygą. Jei tėvai išbal- suoti vaikams perkamas dovanas — pusę knygu, pusę žaislų — lietuviško auklėjimo rodyklė staiga pakiltų aukštyn.

NAUJIEŅOS,

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

RIMTA KNYGA — GERIAUSIA DOVANA

Naujienose galima gauti puikių knygų, kurios papuoš bet kokią knygų spintą ar lentyną:

- K. Bielinis, PENKTIJI METAI, gražiai įrišta, 592 psl. \$6.00
- K. Bielinis, DIENOJANT, gražiai įrišta, 464 psl. \$6.00
- Prof. Vaclo. Biržiška, ALEKSANDRYNAS, 1 tomas, gražiai įrišta, 431 psl. \$7.50
- Prof. Vaclo. Biržiška, SENUJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTO- RIJA, I dalis, 208 psl., įrišta — \$3.00, minkštais vir- šeliais — \$2.00; II dalis, 225 psl., įrišta — \$3.00, mink- štais viršeliais \$2.00
- Dr. K. Grinius, ATSIMINIMAI IR MINTYS, I tomas, 300 p. \$2.00
- Prof. S. Kairys, LIETUVA BUDO, gražiai įrišta, 416 psl. \$5.50
- Kipras Bielinis, GANA TO JUNGŲ, 492 psl., minkštais vir- šeliais. \$5.00
- Juozas Liūdžius, RAŠTAI, 250 psl. \$3.00
- P. Liūdžius, ATSIMINIMAI APIE JUOŽĄ LIŪDŽIŲ, 88 psl. \$1.00
- Janina Narūnė, TRYS IR VIENA, jaunystės atsiminimai. 170 psl. \$3.00
- M. Gudelis, POVILAS MILERIS, biografijos bruožai. 232 puslapiai. \$3.00

NAUJIEŅOS,

1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. HA 1-6100

Nesenai išėjusi laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persiuntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

Ansambliai, chorai, grupės, užsakiusios 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money or- derį tokiu adresu:

NAUJIEŅOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608

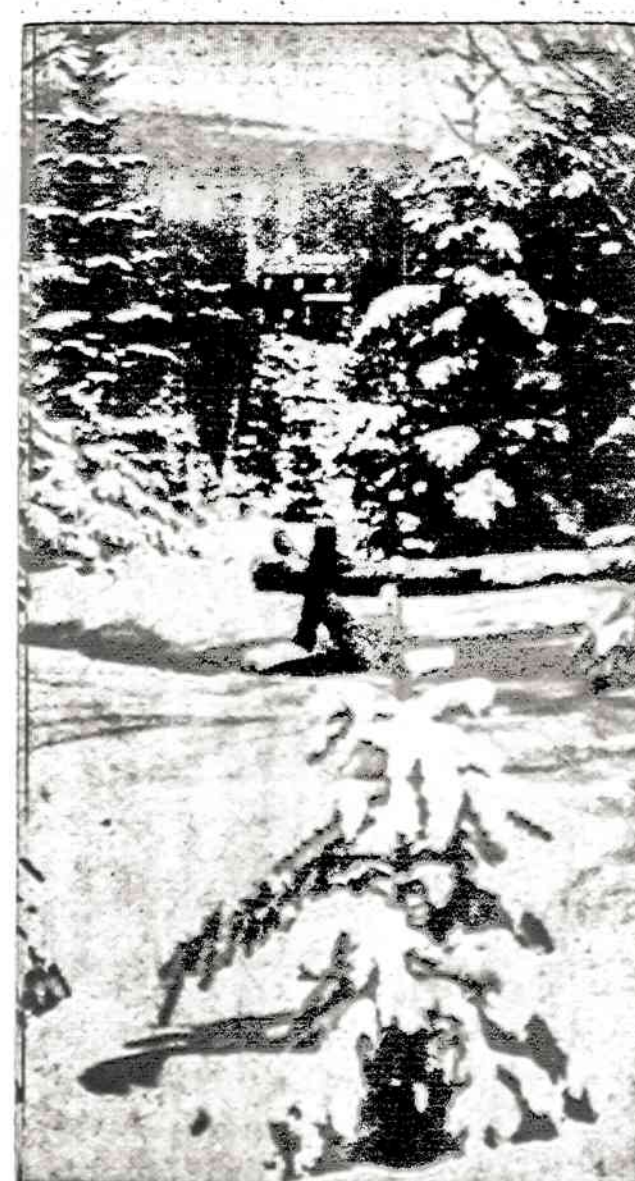
Raginkite savo apylinke augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka di- delius darbus. Pirmia, jie padeda Jums pa- siekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės ben- druomenę ir parūpina fondus namams įsigyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mė- nesio pirmos.

NEW RATES ON SAVINGS CERTIFICATES

	PER ANNUM
7 1/2%	\$5,000.00 OR MORE 4 YEAR MATURITY
6 3/4%	\$5,000.00 OR MORE 30 MONTHS MATURITY
6 1/2%	\$2,500.00 OR MORE 1 YEAR MATURITY

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.

Isteigta 1923 metais.

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose klemas automobiliams pastatyti.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone HA 1-6100.

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$24.00 per year, \$13.00 per six months, \$7.50 per 3 months. In other USA localities \$22.00 per year, \$12.00 per six months, \$6.50 per three months. Canada \$24.00 per year; other countries \$25.00 per year.	
15 cents per copy.	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiesčiuose:	
metams	\$24.00
pusei metų	\$13.00
trims mėnesiams	\$7.50
vienam mėnesiui	\$3.00
Kitose JAV vietose:	
metams	\$22.00
pusei metų	\$12.00
NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.	

Melas iškyla viešumon

Antano Sniečkaus vadovaujama Lietuvos komunistų partija praeitais metais gerokai pasitempė ir supylė rusams daugiau jėgų, negu sovietų imperijos valdovai buvo nustatę. Iš Lietuvos Rusijos išvežta daugiau bulvių, pašarų, pieno ir riebalų. Sniečkus manė, kad už pasidarbavimą Brežnevo jis bus pagirtas, bet pagyrimo nesulaukė. Sniečkų gerokai supurtė nelauktas ir visai netikėtas komunistų partijos centro komitete sėdinčio ruso Charazovo pareiškimai Vilniuje rusų kalba leidžiamoje komunistinėje spaudoje.

Ateinančios žinios sako, kad iš Charazovo Sniečkus tokio pareiškimo nelaukė. Sniečkus manė, jog tai buvo Charazovo asmeniškasis vertinimas. Toks Sniečkaus galvojimas rodo, kad jis šito amžiaus ir stažo sulaukęs, vis dar yra naivus žmogus. Sniečkus manė, kad tikslai jis privalo skelbti jam aukštesniųjų pareiginių paruoštas tezes, bet jis buvo įsitikinęs, kad Charazovas skelbia savo asmeniską nuomonę. Jis dar ir šiandien nenori tikėti, kad Maskva ir Charazovui paruošė pareiškimo tekstą. Maskva Charazovą pasitvėrė į Lietuvos komunistų partijos centro komitetą, Maskva Charazovui ir įsakymus duoda. Maskva nekreipia dėmesio į Sniečkaus rusams paruoštus jėgus. Jai rūpi lietuvius dar stipriau paspausti, kad šiais metais jie paruoštų dar daugiau jėgų ir riebalų.

Charazovui pakritikavus visą „komunistinės“ sistemos gamybą, Sniečkus pradėjo ieškoti atpirkimo ožių. Lengviausia partijos centro komitetui būtų buvę užpulti kolchozų vergus. Jie yra beteisiai, balso neturintieji, spauda pasinaudoti negalintieji žmonės. Kolchozininkams „tarybinėje“ Lietuvoje galima bet ką drėbti ir veidą, jie net protestuoti negali. Jie gali priekaištų tiksliai išklaupti ir dirbti dar sunkiau ir sparčiau. Rusijos komunistų partijos centro komitetas visiems partijos nariams įsakė dar našiau dirbti, o šiaulių mėsos darbininkas Antanas Maižys viešai pasizadėjo dar smarkiau pasitempti, kad būtų pagaminta daugiau mėsos. Tuo tarpu Antanas Sniečkus, gerokai patardęs „liaudies kontrolės komiteto“ narius, privertė juos viešai paskelbti tokius „komunistinės“ gamybos pasiekimus:

„Lietuvos TSR liaudies kontrolės komitetas patikrino, kaip Zarasų rajono ūkiuose penimi gyvuliai, kaip vykdomi mėsos perdavimo valstybei planai. Per vienuolika 1973 m. mėnesių rajone pagaminta mėsos 4 procentais mažiau, negu per tą patį užpraėjusių

NAUJUS METUS PRADEDANT (5)

DĖL POLITINIO DARBO EGZILYJE

P. STRAVINSKAS

Mūsų nepolitiniai ir nepartiniai tautiečiai, netgi ir politiniai emigrantai, pabėgę iš Lietuvos 1944 metų vasarą nuo bolševikinės okupacijos, aiškina, kad išeivijoje mums nesą jokio politinio darbo. Tuo jie nori pateisinti tą savo apolitiškumą — nepartitumą. Tai labai svarbi mūsų politinio darbo sritis, kurioje galime pasireikšti visi išeivijos lietuviai, ypač priklausantieji mūsų politinėms grupėms — partijoms. Šie pastarieji, vad. po-

metų laikotarpį. Trijų ketvirčių gyvulių ir paukščių valstybei pardavimo plano ir užduoties neįvykdė 10, o mėsos gamybą sumažino 13 iš 25 rajono ūkių.

Viena mėsos gamybos mažėjimo priežasčių — nepakankamas gyvulių šėrimas, neracionalus pašarų naudojimas. Vencavų, Čiapaževų, „Nemuno“ kolūkiuose nebuvo sudaryti racionalai. „Lenino atminimo“ kolūkyje veršeliams davė blogą šieną. Kai kuriuose ūkiuose kombinuojami pašarai naudojami ne pagal paskirtį. Mėsos gamybą didinti trukdo ir nepakankama bandos reprodukcija. Nemaža yra bergždžių karvių, krinta dalis gyvulių. Čiapaževų kolūkyje, Antalieptės žemės ūkio technikum mokamajame, Stelmuzės tarybiniame ūkyje krito net 16 — 17 procentų paršelių, kitur — nemažai veršelių“ (Tiesa, 1974 m. sausio 6 d., 1 psl.).

Zarasų kolchozuose bus didelių pakaitų. Pirmon eilės bus pakeistos kontrolės komisijos praeitais metais blogai kontroliavusios karvių nevaisingumą, gestanti šieną, veršelių ir paršelių dvėsimą. Kiekvienam aišku, kad be priežasties paršai kojų neištiesia. Kiekvienas gyvis nori gyventi. Gyventi nori ir kolchoze auginamas paršas. Jeigu jau tie paršai tokiais dideliais nuosimciais ryžosi dvėsti, tai matyti, kad „komunistiniame“ kolchoze gyvenimas jiems jau buvo ne koks. Kodėl jie dvėse, tuo tarpu dar neišaiškinta. Galėjo būti blogas pašaras, galėjo pakenkti bestogis tvartas, galėjo būti kalta paršus prižiūrinti nelemta melžėja. Visų tos nelaimės kaltininkų nėra laiko ieškoti. Centras nutarė, kad paršų dvėsimą kaltininkai buvo „liaudies kontroleriai“. Kalti ne Vilniuje sėdintieji „liaudies kontrolės komiteto“ nariai, bet kalti paprasčiausi žmonės, kuriuos vietos komunistai parinko ir kontrolieriais paskelbė. Kalčiausia, aišku, yra pati „komunistinė“ sistema, kuri nori galimai daugiau maisto produktų iš kolchozų atimti ir nieko kolchozininkams neduoti.

Sniečkus vienoje savo kalboje gyrėsi, kad „komunistinė“ sistema yra pati geriausia, kad ji esanti naudingiausia darbininkams ir kolchozų vergais padarytiems Lietuvos ūkininkams. Jo vadovaujamos partijos centro komiteto organe skelbiami daviniai rodo, kad reikalai neina taip, kaip okupanto primesti kvilingai norėtų. Lietuvos ūkininkas moko gerai pašerti ir prižiūrėti ne tik paršus, bet ir veršius. Lietuviško gyvenimo tikrovė yra stipresnė už kvilingų norus. Vieši jų pareiškimai yra melagingi, bet netrukus tas melas išsina viešumon. Kvilingai norėdami dar labiau paspausti vergus yra verčiami paskelbti nemalonią gyvenimo tikrovę. Paskelbus tikrovę, viešumon išlenda anksčiau skelbtas melas.

litiniai arba partiečiai, tiesa, ty galimybių pasireikšti VLIKo dirbamų darbų srityje turi daugiau, negu politinėms grupėms nepriklausą. Jie gali turėti ir daugiau įtakos VLIKui per savo politines grupes, negu tie apolitiniai, nepartiniai. Bet čia didelės bėdos nėra, nes ir tie nepartiniai gali įsijungti į bet kurią jiems patinkamą mūsų politinę grupę — partiją ir naudotis tomis platesnėmis teisėmis bei galimybėmis. Tikslai jie negali reikalauti kad VLIKas prisiderintų prie jų pasidarytų irgi nepolitinis, nepartinis. VLIKas tokiu negali pasidaryti dėl to, kad jis turi išsaugoti savo, kaip tautos atstovybės, teisinius pagrindus. O pasidaręs nepolitinis — nepartinis, vadinasi, sudarom nepolitinį grupių, bet kokių kitų organizacijų (arba kitoms organizacijoms į jį įsijungus) jis nuo to savo dabartinį teisinių pagrindų nuslysti ir save, kaip tautos atstovybę, sustikvintuotų. Tada jis negalėtų mūsų pavergtajai tautai teisiškai atstovauti, vadinasi, negalėtų jos vardu ir jos vietoje kalbėti ir veikti ypač gi tarptautinėse plotmėse. Tai būtų didelė tautai žala. Tą teisingą logiką, kokia yra VLIKas, kaip tautos atstovybės, sudarytas iš politinių grupių, esu jau išdėstęs anksčiau spaudoje, taip pat ir Naujienose. Todėl dabar savo pirmesnių aiškinimų čia nekartosiu. Noriu tik sugestiuoti vieniems mūsų žmonėms jungtis į mūsų politines grupes, o per jas ir mūsų politinį laisvinimo darbą, vadovaujamą ir dirbamą mūsų VLIKo, sudaryto mūsų politinių grupių — partijų, kaip tautos politinės minties reikėjų ir įvykdytojų.

I. — LIETUVOS LAISVINIMO DARBAS, YPAČ GI DIRBAMAS VLIKO, LIETUVOS (VALSTYBINĖS) TAUTOS ATSTOVYBES

Tai labai svarbi mūsų politinio darbo sritis, kurioje galime pasireikšti visi išeivijos lietuviai, ypač priklausantieji mūsų politinėms grupėms — partijoms. Šie pastarieji, vad. po-

II. — MCSU POLITINĖS, KARTU IR VALSTYBINĖS SĄMONĖS UGDYMAS

Tai irgi svarbus reikalas, o kartu ir politinis darbas. Jį atlieka, daugiausia, mūsų politinės grupės — partijos, skleidamos savo idėjas visuomenės masėse ir ugdydamos šviesios valstybinės sąmonės asmenybes. Ta šviesi valstybės sąmonė, kuri kartu yra ir politinė sąmonė, gi mūsų žmonės riša į mūsų valstybinę bendruomenę arba valstybinę tautą (Staatsvolk). Kitaip dar vadinamą politinę bendruomenę (political society arba body politic).

Politiškai neapsisprendęs, nesąmoningas valstybės žmogus, tas vad. nepolitinis — nepartinis, įsijungęs į jo pasirinktą politinę grupę — partiją, pats politiskai ir valstybiškai palaipsniui bręsta, sąmonėja, o paklės ir aukštesnį politinės ir val-

stybinės kultūros lygį, jis daro įtakos ir kitiems valstybės žmonėms, jų masei, keldamas jų politinę — valstybinę kultūrą, stiprindamas savo valstybinės tautos dvasinius ryšius.

III. — PASAULĖZVALGINĖS, O KARTU IR DORINĖS, MINTIES GILINIMAS, ĮSISAVINANT TEIGIAMAS POLITINES IDEJAS

Taip, taip, tas faktiškai ir yra. Atminkime, kad kone kiekviena politinė filosofija — doktrina stiesiasi ir su ta ar kita pasaulėžvalgine, taip pat ir dorine mintimi.

Štai, imkime, pvz., krikščioniškosios demokratijos filosofiją — doktriną, išdėstytą Leono XIII enciklikoje „Rerum novarum“ papildytą Pijaus XI encikliką „Quadragesimo anno“ — ar tai nėra politinė doktrina, susieta su pasaulėžvalgine mintimi? Tokia yra ir Leono XIII enciklika apie krikščionišką valstybės santvarką, pavadinta „Immortale Dei“ ir daugelis kitų. Pagaliau, tokios yra ir Pijaus XI enciklikos „Divini Redemptoris“, kuria yra pasmerktas komunizmas, „Mit brennender Sorge“, kuria pasmerktas nacionalsocializmas ir enciklika „Non abbiamo bisogno“, kuria pasmerktas Mussolinio fašizmas.

Todėl žmogus, turis savo pasaulėžvalgę, turi neišvengiamai turėti ir atitinkamas politines pažiūras. Pvz., katalikas, jeigu jis tikrai toks yra sava pasaulėžvalga, negali būti komunistu, nes komunizmas jau 1864 metais yra pasmerktas Pijaus IX-jo, kaip klaidingas, mokslas, nesuderinamas su krikščioniškuoju doros mokslu. Todėl mes, katalikai, daugiau sia ir dedamės į krikščionišką politinę partiją.

Pats būdamas katalikas, aš tiesiog stebėjau, kaip mūsų frontininkai, vadovaujami Dr. Jono Griniaus, didžiausiu inirtimu puolė ateitininkus, priklačiusius krikščioniškosios demokratijos studijų būreliams (prieš daugiau kaip 10 metų) ir ir tuos gražiai besivysčiusius Leono XIII idėjų būrelius su-žlugdė, didžiai pakenkdamai ir LKDS, siekiančiai įgyvendinti Leono XIII idėjas.

Aš čia rašydamas Naujienose, aišku, nenoriu vartyti kokios propagandos už krikščioniškąją demokratiją ar krikščioniškąją pasaulėžvalginę mintį, susietą su politine. Aš tik atkreipiu dėmesį į tai, kad kone kiekviena (bent europinė) politinė grupė savomis politinėmis idėjomis siejasi ir su dorine — pasaulėžvalgine mintimi, kas yra gerai. Gerai dėl to, kad

tybinės kultūros lygį, jis daro įtakos ir kitiems valstybės žmonėms, jų masei, keldamas jų politinę — valstybinę kultūrą, stiprindamas savo valstybinės tautos dvasinius ryšius.

Todėl aš ir esu už visas tas mūsų politines grupes — partijas, kurios savo politines idėjas sieja su pasaulėžvalginiais ir doriniais prielais, ir linkiu joms visoms augti, stiprėti, skleisti savo idėjomis visuomenėje, dorinti ją savo politinės propagandos darbu.

IV. — GRAŽUS LIETUVIŲ SUGYVENIMO, TOLERANCIJOS UGDYMAS

Tai irgi galimas, gražiai mūsų politinėms grupėms — partijoms sugyvenant, tegul ir laikantis principų.

Apie kokį gražų sugyvenimą ir toleranciją gali būti kalbama, kai žmonės neturi jokių principų, jokių politinių idėjų, kai jie sudaro tikrai pilką masę? Sugyvenimo klausimas ir problema iškyla tik tada, kai taip reikia sugyventi skirtingų pažiūrų žmonėms. O tam reikia auklėtis, tam būtina pratintis, mezgant skirtingų pažiūrų žmonėms tarpusavio ryšius ir bandant sugyventi ir tuo kloti gražus įvairių pažiūrų žmonių sugyvenimo, tolerancijos tradicijas. Tai yra kaip tik politinių grupių — partijų darbas ir uždavins. Todėl ir dėl to mūsų žmonėms nereikia ir mums būti pilko veido, nepolitiniam — nepartiniam, nieko politikos srity neveikti, o, priešingai, reikia būti politikos srity aktyviems, dirbti, veikti ir kartu visiems vieni su kitais gražiai sugyventi.

Daug, labai daug išeivijoje yra mums politinių darbų ir problemų, tik reikia noro tuos darbus dirbti ir problemas gražiai bei teisingai spęsti.

Pavasaris.

Pradedant gruodžio 29 dieną iki sausio mėnesio pusės lygiai dvi savaites trukusi žiema su šalčiais ir sniegu, pirmadienio rytą, sausio 14 dieną staiga pavirto „pavasariu“ su 37 laipsniais aukščiau nullo pavėsyje, virš 40 laipsnių antradienį, ir apie 50 laipsnių tikimasi šiandien. Šiltas atodrėkis, spėjama, truks mažiausiai iki savaitės pabaigos.

„NAUJIENOS“ KIEKVIENO LIETUVIO DRAUGAS IR BŪČIULIS

VOITECHAS ZAMAROVSKIS

HETITAI

75.

Tarp kitko, hetitų ūkių ir dirbtuvių inventoriuose vergai būdavo įrašomi kartu su gyvuliais bei įrankiais. Laisvasis padėges namą, turėjo jį atstatyti, bet „jeigu vergas padėgė namą, tai net jeigu jo šeimininkas atlygino nuostolį, vergui bus nupiautos ausys bei nosis, ir bus jis grąžintas šeimininkui“. Vergas pasipriešinęs savo šeimininkui, „eidavo į puodą“ (tai dar ne visiškai išaiškinta formulė, reikianti tam tikrą kankinimą, kuris, atrodo, baigdavosi mirtimi).

Iš hetitų šaltinių nieko nesuzinome apie vergų kovos prieš vergvaldžius aukštesniųjų fromas, pavyzdžiui, apie streikus ir maištus, kuriuos mini XII amžiaus prieš mūsų erą (Ramzio III laikų) egiptiečių dokumentai, arba apie sukilimus, kuriuos būtų galima palyginti su Spartos helotų sukilimu arba su Spartako sukilimu Romoje. Tačiau juose dažnai kalbama apie „gajus“, „maištininkus“ ir panašiai (su viena tokia užuomina mes jau susidūrėme įrašė, kurį paliko karalius Asitavandas, „gyvenęs su savo liaudimi laimėje ir nuolatiniame pertekliuje“).

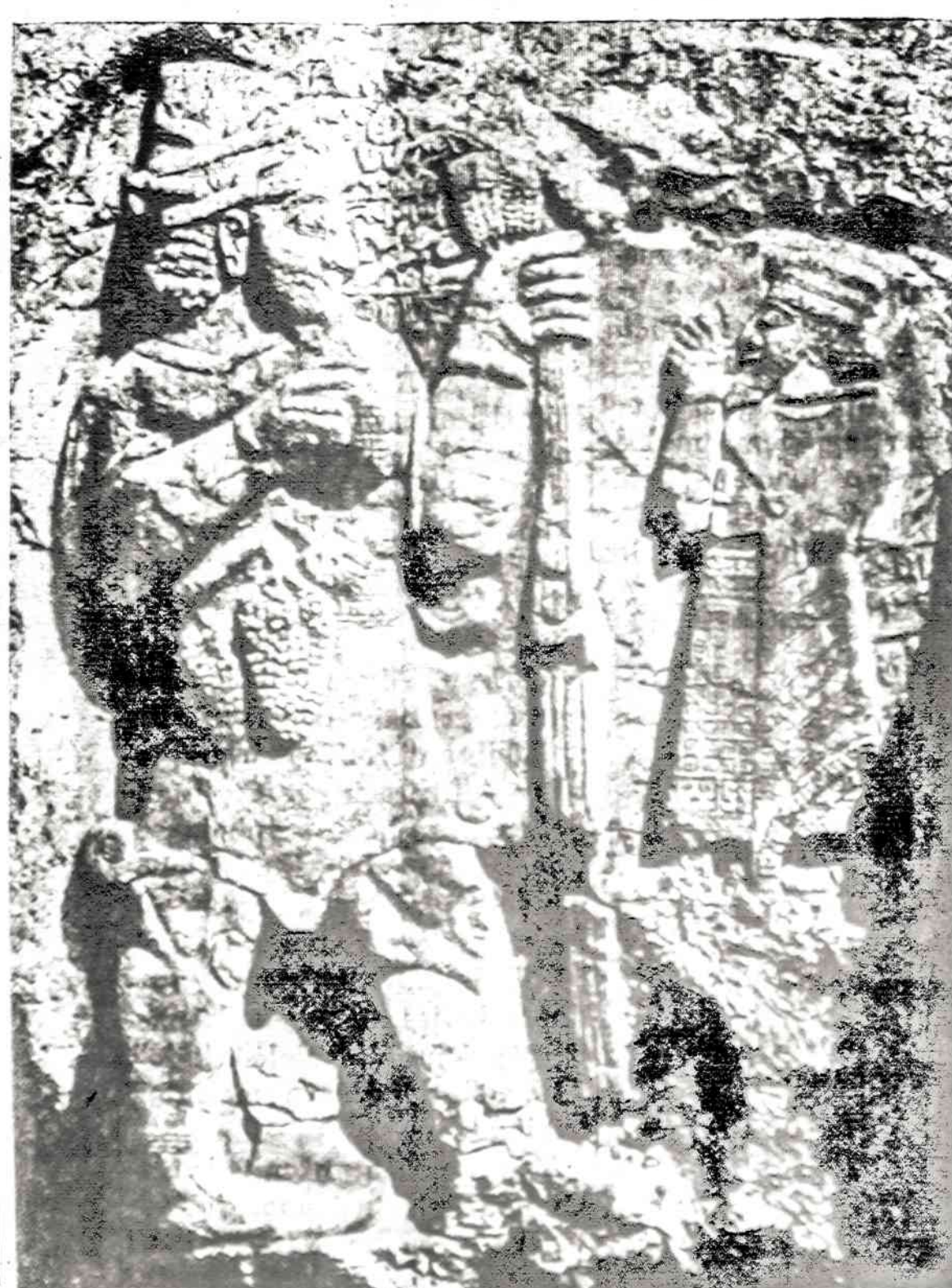
Ar čia neturimi galvoje sukilę vergai? Gal čia hetitų valdovai vartoja tą pačią terminologiją, kaip europiečių feodalai, kurie

sukilusius baudžiauninkus taip pat vadino „banditais“ ir „maištininkais“? Tačiau net ir griežtai laikydamiesi istorinių dokumentų, kuriuos rasė hetitų valdanciosios klasės atstovai, įsitikinsime, kad juose daugybę kartų atsispindi nepalaujama kova, dažniausiai žemesniųjų formų, pasireiškianti, pavyzdžiui, nepaklusnumu, pabėgimais ir t. t. Ypač pabėgimai būdavo kai kuriais laikotarpiais tiesiog masiški, ir hetitų valstybė gindavo vergvaldžių interesus net preventyvinėmis priemonėmis — perkeldama įtartinus „pavergtuosius“ (dažnai didelėmis grupėmis) į tolimus imperijos pakraščius.

Hetitų įstatymai skiria tik dvi klases: laisvųjų ir nelaisvųjų. Žemiausioje hetitų visuomenės pakopoje stovėjo vargingieji gamintojai — amatininkai, piemenys, žvejai ir smulkieji žemdirbiai, nepriklausantys bendruomenei. Tačiau valdancioji klasė — bajorai ir jiems vadovaujantis karalius — nei žemdirbių bendruomenės narių, nei miesto amatininkų per daug nerbė. Mūršilis moko savo įpėdinį: „Bendrauk tik su dvarieškiais! Iš miestiečių ir kaimiečių karaliui nieko gero. Jiems negalima tikėti, o ryšiai su menkystomis tikrai gindo pavojus!“ Tų klasių atstovus karalius vertino tiksliai kaip karius — o laisvieji hetitai buvo geri kariai.

EKSURSAS Į HETITŲ SIOKLADIENĮ

Prieš grįždami prie mūsų trumpos ap-

Karalius Varpalavas au-koja pirmasias naujojo derliaus varpas augalijos dievui. Bareljefas, iškaltas uoloje prie Irvizo VIII amžiaus prieš mūsų erą antroje pusėje. Paskutinis išryškėjęs hetitų dailės kūrinys; jame jau ryški asirų itaka.

brazos apie Hetitų imperijos istoriją, rašytą daugiausia ginklų ir jos karių krauju, dar šiek tiek nukrypsime į šalį.

Kaipgi atrodė hetitai, kuriuos Groznas vadina „lyg ir mūsų dėdėmis“? Mums išliko jų atvaizdai bareljefuose ir antspauduose, kuriuose jie patys save įamžino, išliko jų portretai, daryti egipietiečių menininkų, išliko jų graučiai. Jie buvo ne per aukščiausio ūgio, kresni, plačiapečiai, tvirtų raumeningų kojų, o jų uoslės organas buvo toks išsivystęs, kad kai kurie jų atvaizdai panašūs į karikatūras. Tačiau egiptiečių piešiniai niekada mums nerodo „tipiškų hetitų“. Vadinamieji hetitų pėstininkai Karnako Ramasėje yra, tikriausiai, kurio nors hetitų vasalo arba sąjungininko kariuomenės Ramzio šventyklos bareljefuose Ebozeve atvaizduoti, be abejo hetitų sąjungininkai, o ant Haremhebo kapo — karo belaisviai iš Sirijos.

Geriau galime suprasti apie hetitų išvaizdą iš spalvotų sieninių paveikslų: juose egiptiečių dailininkai nupiešdavo hetitams net šviesius plaukus, kuriais jie ir visi indoeuropiečiai, ryškiai skyrėsi nuo juoda-plaukių senitų ir chanitų. „Beje, rasės atžvilgiu, — rašė Bedrichas Groznas, — tie indoeuropiečiai labai sumišę su trumpagalviais ir didžianosiais subarčjų arba huritų elementais, kaip kad rodo pirmiausia rastieji graučiai“.

(Bus daugiau)

TELEF. PR 8-3229

DR. ANNA BALIONAS

AKUŠERIJAI, AUSŲ, NOSIŲ
IR GERKLĖS LIGOS
2856 W. 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS

AKUŠERIJAI IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building), Tel. LU 5-6446

Antrasis ofisas —
8007 WEST 83rd PLACE
JUSTICE, ILL. Tel. 599-0500
Prima liginis pagal susitarimą
Jei neatsiliepiu, skambinti 374-0112

DR. C. K. BOBELIS

INKSTŲ IR ŠLAPIMŲ TAKŲ
CHIRURGIJA
Telef. 695-0533
Fox Valley Medical Center
860 SUMMIT ST.
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HEMLOCK 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais ir ketvirtadieniais 1-7 val.
antradieniais nuo 1-5, trečiadieniais
ir šeštadieniais 9-11 val.
Rez.: GI 8-0873

DR. W. EISIN - EISINAS

AKUŠERIJAI IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
siliepiu, skambinti MI 3-0001.

DR. NINA KRAUCEL - KRAUCELIUNAITĖ

AKUŠERIJAI IR MOTERŲ LIGOS
6132 So. KEDZIE AVE.
Telef. WA 5-2670
Neatsiliepiu — skambinti
471-0225.
Valandos pagal susitarimą.

Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Remdencijos: PR 6-9801

DR. J. MESKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais,
ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 3 iki 7 val. popiet.
Šeštadieniais nuo 9 iki 11 val. ryto
tik susitarus.
Trečiadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMERISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta trečiadienį.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2454 WEST 63rd STREET
Val.: antradienį nuo 1-4 po pietų,
ketvirtadienį nuo 5-7 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Naujas rez. telefonas: 448-5545

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ LIGOS
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antradienį, trečiadienį
ir penktadienį 9-12 val. vak. Šeštadienį
ir sekmadienį nuo 10-12 val. vak. pagal
susitarimą.

V. Tumasonis, M. D., S. C.

CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEMLOCK 4-2123
Rezid. telefonai: GIBSON 8-6195
Prima liginis pagal susitarimą. Del
valandos skambinti telefonais HE 4-2123.
Jei neatsiliepiu, tai telefonais GI 8-6195.

P. ŠKEIKIS, O. P.

ORTHOPEDES-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Bandžiai.
Speciali pagalba kojoms
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Šeštadieniais 9-1.
2850 WEST 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: PR 6-5084

DR. ANNA BALIONAS

AKUŠERIJAI, AUSŲ, NOSIŲ
IR GERKLĖS LIGOS
2856 W. 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS

AKUŠERIJAI IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building), Tel. LU 5-6446

DR. C. K. BOBELIS

INKSTŲ IR ŠLAPIMŲ TAKŲ
CHIRURGIJA
Telef. 695-0533
Fox Valley Medical Center
860 SUMMIT ST.
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HEMLOCK 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais ir ketvirtadieniais 1-7 val.
antradieniais nuo 1-5, trečiadieniais
ir šeštadieniais 9-11 val.
Rez.: GI 8-0873

DR. W. EISIN - EISINAS

AKUŠERIJAI IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
siliepiu, skambinti MI 3-0001.

DR. NINA KRAUCEL - KRAUCELIUNAITĖ

AKUŠERIJAI IR MOTERŲ LIGOS
6132 So. KEDZIE AVE.
Telef. WA 5-2670
Neatsiliepiu — skambinti
471-0225.
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMERISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta trečiadienį.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2454 WEST 63rd STREET
Val.: antradienį nuo 1-4 po pietų,
ketvirtadienį nuo 5-7 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Naujas rez. telefonas: 448-5545

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ LIGOS
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antradienį, trečiadienį
ir penktadienį 9-12 val. vak. Šeštadienį
ir sekmadienį nuo 10-12 val. vak. pagal
susitarimą.

V. Tumasonis, M. D., S. C.

CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEMLOCK 4-2123
Rezid. telefonai: GIBSON 8-6195
Prima liginis pagal susitarimą. Del
valandos skambinti telefonais HE 4-2123.
Jei neatsiliepiu, tai telefonais GI 8-6195.

P. ŠKEIKIS, O. P.

ORTHOPEDES-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Bandžiai.
Speciali pagalba kojoms
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Šeštadieniais 9-1.
2850 WEST 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: PR 6-5084

FLORIDA

Nuotaiškos šiuo metu lietuvių kaimelyje

Išvakarės, senųjų 1978 metų. Visoki nuotykių iš praėjusių metų. Kažkas neįtikinamai. Artinasi senųjų metų užbaiga. Permetu mintimis visų senesniųjų praėjusių metų, kas būdavo šiame keletose šeimų arti vieni kitų gyvenusiųjų.

Būdavo visi suėdėdavo į viešos šeimos butą, ar į artimą lietuvių salę. Užpildydavo ilgai nutiestus stalus. Kiek būdavo linksmų pasikalbėjimų, dainelių ir visokių "anekdotų".

Šį vakarą sėdžiu viena. Jau girdisi užbaigtuvės, senųjų metų palydėjimas. Girdisi šūviai. Matosi visokių spalvų raketos. Tas viskas tik man vienai. Kur di-

go mūsų kaimelio kaimynai? Visų buvusieji gražieji namai jau svetimųjų užpildyti, apversiti dveseniomis šiukšlėmis ir nemalonių kvapų. Šunų net po keletą betvarkiai laksto ir ardo ramiųjų kaimynų nuotaišką.

Pirmasis šio kaimelio "pionierius" Aleksas Ilinauskas. Jo jau keletas metų kaip nėra: jis amžinai tyli kažkur Viskonsino kapinyne. Antri kaimelio pionieriai tai Vilijai — Antanas ir Ona. Jie dar čia laikosi. Kiek ilgai? Ališkauski abudu ir trumpą laiką išvažiavo į kaimynystės kapus.

Malelai, abudu kaimynystės kapuose amžinai tyli. Jonas Karpis kažkur Ilinojaus kapuose. Karpinė irgi kur iškeliavusi. Palukienė kaimynystės kapuose, o Antanas kažkur Viskonsine. Jankauskai jų irgi nėra gyvųjų tarpe. Puniška. Buvo populiarus kaimelio kaimynai; abudu Lietuvių Tautinėse kapinėse. Zdanys Jonas kažkur Šiaurėje kapuose. Kitus likusius neminėsiu, tik visiems palinkėsiu nesiskubinti pasiekti tuos, kurių jau niekadoms nematysime... Būkite laimingi, sveik! Su šiais naujais 1974 metais, nors ligi kitų!

Tas įprastasis žodis Happy New Year! Man labai neįtikinantis sveikinimas. Kas man to "happy" linksmybė, jei mano ar mano artimųjų širdis skęsta liudėsyje dėl mano ar artimos ypatingos nelaimės ar kitko.

Štai vienoje sueigoje tik kelios dienos po naujų metų. Susitinkame daug lietuvių. Visi sveikinamės su Naujais metais ir vis girdisi tas "happy". Kodėl lietuviams nebūtų gražu priprasti pasisveikinti žodžiais, laimingų sveikų metų? Ar nebūtų teisingesnis pasveikinimas?

Šiame sueigime mane labai sugraudino stovi šalia manęs moteris, labai artimai pažįstama, tai Sofija Geradienė - Lidėgienė — tik prieš keletą savaitių grįžusi iš savo dukrelės laidotuvių. Pailaidojo savo vienintelę dukrą. Dukra mirė staigia mirtimi. Buvę tik viduramžė, turėjo šeimą, gražų gyvenimą, tikrai laimingai džiaugėsi savojo gyvenimo, kaip ir jos motinė, kuri vis didžiavosi savo dukros gražiu gyvenimu. Štai baisus skausmas motinai. Sofija stovi šalia manęs nesulaikydama ašarų.

Viena iš pažįstamų pribėga pasisveikinti ir sveikina Sofiją "happy, happy"! Sofija vietoje ištarti žodį, apsipila ašaromis ir patylo man sako: "Kam happy, mano širdyje jokio "happy" dar neatsiranda" Man rodos, kad lietuvių mėgintų priprasti vietoje to vartoti laimingų, Sveikų Naujų Metų. Ar nebūtų gražiau ir teisingesnis palinkėjimas ir pasveikinimas ir daugiau atitiktų bile nuotaiškoje esančiam.

Atjaunius ir apgailestauju Sofijos skausmą — liūdesį netekus savo mylimos dukros. Mano irgi nebuvo "happy" sutikti nauji metai. Kalėdų šventės ir naujus metus praleidau ligoninėje būdama prie savo sergančio vyro, kuris kelių dienų tarpe parnešė dvi sunkias ir pavojingas operacijas. Viena buvo akies, po trijų dienų turėjo kitą rimtą operaciją viduriuose. Man ir Antanui nebuvo linksmybės sutikti tuos "happy" metus. Šitas mėnuo dar yra tik naujų metų mėnuo. Ką šie nauji metai mums atneš? Didelių laimėjimų jau negalime laukti, nes mūsų amžiaus laimė šiuolaikis prabėgęs.

Nepajusim, kad ir mes sumąžinsim lietuvių skaičių Lietuvių kaimelyje. Likome dar kelios šeimos, bet jau su mažesniu narių skaičiumi.

Pas mus jau praėjo dvi lengvutės žiemos, tik su lengvomis šalnom. Mano sodeliui dar nepadarė nuostolio vaismedžiams, tik apkandžiojo gėlių lapelius. Dabar Floridos karštoji saulutė mėgina atmokėti už šalčio nuostolius. Nuo pat Naujų Metų tiek

KAS ČIA DABAR DAROSI?

Mūsų apylinkėje kursavo anekdotinis nuotykis, kurį atsiminu perskaitęs B. Kazimieraičio skiltį Pagrėbstant Draugo 10 nr. priede "Išsinešimo varnų karkimą" pavadinimu.

Iš tolimo provincijos kaimo atvyko į apskrities miestą mėgstantis daug kalbėti ir nemažiau pasigirti žmogus. Atlikęs savo reikalus ir dar turint laiko, jis stoviniavo pagrindinėje miesto gatvėje ir, žvalgydamasis tiptišku nesiorientuojančio žvilgsniu, jau dabar galvojo, ką jis pasakys savo kaimynams ir kuo juos nustebins. Tai pastebėjo miesčionis ir nutarė jį apgauti: — Ką čia veiki? Ko čia dairais? Snipinėji? Kareivius skaičiuoji? — užpuolė jis tą kaimietį, kuris dar labiau sumišo, nes dabar pamatė prie šventoriaus poilsiaujančių kareivių būrį. Tuo pat metu jis pastebėjo, kad visai n etoli ant stogo tupi varna, todėl ir sako:

— Žiūriu į aną va varną. Čia tiek daug žmonių, o ji sau tupi ant stogo ir nieko nebiju... — Tai sakyk, kiek sykių ta varna kranksėjo? — Gal kokį 20... — Tai ir moka 20 rublių!...

Kaimietis apsidžiaugė nusikratęs įkyri miesčionio, sumokėjo jam 20 rublių, o parėjęs namo pasakė savo nuotykius susirinkusiems kaimynams ir sakė: — Aš maniau, kad miesčionys yra gudrus. Nė vienio! Pasakiau, kad varna kranksėjo 20 kartų, tai ir sumokėjo tik 20 rublių. O ta varna kranksėjo gal šimtą kartų, gal dar daugiau...

Apie varnų karkimą ar kvarkimą B. Kazimieraitis, be jokio respekto skaitytojui, prirašo virš 20 colių ilgumo visokių niekų,

kaitina su mažais lietaus debesėliais. Jau ir Floridos linksmosios Kanarėlės jau visai linksmais balseliais traukia, savo "pyti-pyti". Ir mano persikas praskleidžia žiedus. O tos linksmosios bitelės taip skubiai darbuojasi po ruožavuosius žiedelius. Kad tik greičiau iščiulptų sau priklausantį turtą — medų.

Kas galėtų sakyti, kad Floridoje nėra oro permainingų. Pavasaris čia daug duoda gražumo. Viskas pasikeičia gamtoje. Kur per žiemos t. y. lapkričio ir gruodžio mėnesius būna viskas gamtoje apmirę, aprūdavę, kaip tik stoji sausas su pavasarišku lietučiu, taip viskas pradėjo atgyti. Nežinia, ar šis pavasaris dar bus pastovus, ar jis pasiliks? Gal bus lengvų, nepavojingų šalnelių.

Kas manote iš šiaurės pamaityti Floridos pavasarį, pasiskubinkite. Tikrai pasidžiaugsite Floridos gyvenimu. Onutė

Jonas A. SARKUS, Ph. D.

tikslu tarp jų įrengti apie 4 colių ciniškų, ir neestetiškų teiginių, tarsi iš Parnaso aukštybių, daug žemiau esantiems tvariniais:

"Aną vasarą išėjome kartą labiau į nuoselę ir ten girdime — medynuose (terminas, tur būt, Petronėlės Orintaitės) visas varnų susirinkimas ar net visuotinis suvažiavimas! Kad jos ten rėkia, kad draskosi, karkosi, ir atrodo, kad iš tiesų arba nepasidalija, kurios turi teisę į valdybą ar tarybą, arba sprendžia pačius opiausius dienų klausimus, pavyzdžiui, kur galima lėkti ir karkseti, o kur ne. Tada ir pagalvojau: taip kaip mes, sakysim, bendradarbiavimo klausimu. Trumparegiystė neleidžia man iš tolo patogiausiu įsijūrečiu, bet sakysiu, kad kai kurios jau buvo pradėjusios ir į kuodus viena kitai kibti. Plytgaliais jos, žinoma, dar nemoka naudotis kaip argumentu, tik snapą ir nagus gali paleisti valion".

Autorius gerai žino ar turėtų žinoti, kad dabar į valdybas ir tarybas niekas nesiveržia, išskyrus keletą frontininkų, norinčių valdyti LB, o per ją dominuoti visai išėjusiai. Bet dėl to, jų prieštinkimines sueigas bei suokalbų ir Washingtono mieste įvykusį seimą lyginti su karkiančių varnų būriu, yra per daug išėita iš ribų visokeriopais atžvilgiais.

Dar labiau autorius apsirinka, klaidžioja ir užgaulioja, kai užsimena apie bendradarbiavimą su sovietais, sodindamas ant tos pačios šakos jogailaičių tipo bendradarbiautojus ir jų oponentus vytautaičius. Jam turbūt nežinoma, kad Cicero miestelyje bendradarbiautojų aktyvas jau pradėjo terorizuoti patriotinio nusistatymo oponentus savo bendradarbiavimo partnerių metodais. Tai ko čia Kazimieraitis, sėdėdamas ant tvoros, šaiposi? Jis toliau aprašo, kad vėjas išdraskė jo kieme esančias piliaropes ar medėšvas. Pagaliau jis turėtų žinoti, kad vytautaičiai kovoja ir toliau kovos, kad mūsų jaunimą ir visuomenę nepalietų šalnis ir vėjai, kad jie be rūpesčių visiškai laisvėje galėtų kurti dvasines ir medžiagines vertybes, kad mūsų poetai ir rašytojai, kuriuos autorius dažnai aprašo ir pamoko, nebūtų užkrėsti ntesveikomis iluzijomis bei propaganda. Juk turėtų būti visiems labai aišku, kad jei bendradarbiautojai ir jiems lygūs amerikiečiai paimtų viršų, tai Kazimieraičiai už tuos 20 colių neužtektų 20 dolerių, bet būtų paimta visa jo rezidencija, kuriuos aplinką jis taip gražiai aprašė tame straipsnyje.

How To Avoid Gyps

New Book Explains Auto Service

Ford Motor Company has published a fact-filled guidebook on vehicle care and maintenance called "Car Owning Made Easier."

Philip E. Benton, Jr., general manager of the company's Customer Service Division, said a full year was spent developing the book to provide motorists a source of straight-forward consumer information on just about every aspect of owning a car.

"Our customer mail indicates that many people want to know more about vehicle maintenance in a way they can understand. Our book attempts to fill that need by taking the mystery out of car operation and service," he said.

Written in non-technical language for easy reading by men and women alike, the 106-page guide is being made available to the general public. Single copies can be obtained by sending 50 cents to: Ford Motor Company Lists, The American Road - JT, Dearborn, Mich. 48121.

An industry first, the book gives plain-English answers to questions such as:

—How to explain trouble to service technicians
—How to avoid service gyps
—Minor maintenance you

can do yourself

—How to get the best service

—What to do if your car breaks down

—Tips for economy, safety and trouble-free driving.

Mr. Benton said an initial press run of one million copies has been printed in anticipation of widespread public demand for the car owning guidebook.

"We think 'Car Owning Made Easier' goes far beyond the conventional manual on vehicle operation," Mr. Benton noted. "It gives motorists the 'how's' and 'why's' of car care, and guides them in getting value for money spent on maintenance and repairs."

ŠVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAIŠKINIMAI, KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKŠČIONIUI

"Melle tarnaukite vienas kitam". — Gal. 5:13.

Parodykite savo meilę kitiems: Viešpatui, broliams, savo šeimai, savo artimui arba net savo priešininkams, aukodami savo reikalus jų aukščiausiai gerovei. Jei mes nepaaukojame nieko Viešpaties reikalams, tai nemanykime kad mes mylime Viešpatį. Jei neturime noro aukoti savo nuosavybę brolių naudai, neapsigaukime manydami, kad mes mylime juos. Jei nenorime daryti ką nors gera savo priešininkams, kuomet pasirodo reikalas, klystame. Viešpats yra pasakęs, kad pasigailėjimas ir geri darbai parodo kas yra mūsų širdyje.

Mažą knygutę, pavadintą JĖZUS PASAULIO IŠGANYTOJAS, gausite nemokamai, jei parašysite tokiu adresu:

F. ZAVIST, 3715 WEST 66th STREET
CHICAGO, ILLINOIS 60629

ŠV. RAŠTO TYRINETOJAI

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street
Telef.: GRovehill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOWnhall 3-2108-9

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai MAŽEIK & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MAŽNOMS VIETA
REpublic 7-5600 REpublic 7-5601

EUDEIKIS

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI:

DOVYDAS P. GAIDAS GERALDAS F. DAIMID
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741-1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAFayette 3-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:		AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ.
Chicago		TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE.
Lietuvių		
Laidotuvių		
Direktorių		
Asociacijų		

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS

(LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VirgInia 7-6672
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS

3354 So. HASTED STREET Phone: YArds 7-1911

BENDRUOMENĖS VEIKLA NELEGALI

Aldona Brusokienė, JAV Lietuvių Bendruomenės Cicero apylinkės sekretorė, neradusi JAV LB legalios registracijos dokumentų, prašo paskelbti šį viešą laišką:

Sausio 14, 1974

ATVIRAS LAIŠKAS JAV LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS CENTRO VALDYBOS PIRMININKUI

Prašyčiau Tamstą per spaudą, kuo man pranešti, kodėl JAV Lietuvių Bendruomenė nėra registruota Federalinės Valdžios "Internal Revenue Service" įstaigoje, kaip "for profit" ar "non profit" organizacija? Pasiteiravus, rasta, kad Illinois, Michigan, Pennsylvania Secretary of State įstaigose JAV Lietuvių Bendruomenė taip pat nėra užregistruota.

Vienoj valstijoje, būtent Hartforde, Connecticut, JAV Lietuvių Bendruomenės Apylinkė yra užsiregistravusi "The Lithuanian-American Community of the United States, Incorporated" vardu, o jos pirmininkai yra teisėti to "charterio prezidentai". Šiuo metu ponios Dainos Grajauskienės vardas ten figūruoja. Oficialus advokatas yra ponas

SLEPIA RINKIMINIUS DOKUMENTUS

LB Marquette Parko Apylinkės valdybos paaiškinimas

JAV LB Marquette Parko Apylinkės valdyba gavo iš apylinkės

Kontrolės komisijos raštą, datuotą 1974.1.6 d., kurį su paaiškinimais nutarė paskelbti lietuviškajai visuomenei, nes visuomenė kai kuriais atvejais daro tiesioginių ir netiesioginių priekaištų kalbamui reikalui Marquette Parko Apylinkės valdybai.

LB Marquette Parko kontrolės komisijos raštas

Gerbiame, vadovaujamiesi JAV LB įstatų 86 str. prašome perduoti mums patikrinimui JAV LB Marquette parko Apylinkės Rinkimų komisijos bylas, rinkimų sąrašus, Rinkimų komisijos protokolus bei nutarimus ir visą kitą medžiagą, susijusią su rinkimais apylinkėje, kurią pagal JAV LB 7 Tarybos Rinkimų taisyklę 8 str. g turėjote gauti iš Rinkimų komisijos.

Pasirašo JAV LB Marquette Parko Kontrolės komisija: dr. Vladas Šimaitis, Kazimieras Povilaitis ir Jonas Tijūnas.

LB Marquette Parko Apylinkės valdyba šiuo pareiškia, kad nėra gavusi iš Apylinkės Rinkimų komisijos jokios medžiagos, liečiančios rinkimų reikalus, nors buvo dėjęsi pastangų išreikalauti iš Komisijos pagal Rinkimų taisyklės visą medžiagą. Taisyklę 8 — o skyriaus skyrelis "g" sako: "Apylinkių Rinkimų komisija, rinkimams pasibaigus, savo protokolus ir kitą rinkimų medžiagą perduoda atitinkamos LB apylinkės valdybai".

Šiuo klausimu Valdyba susirašinėjo su Apylinkės Rinkimų komisijos pirmininku Stasiu Džiugu, JAV LB Garbės Teismu ir JAV LB Krašto valdybos pirmininku Juozu Gaile (nuorašai pateko ir į kitas reikalingas vietas). Garbės Teismo sprendimas iš 1973.9.27 dienos sako (ištrauka): "...pavesti LB Krašto valdybai Jono Vaičiūno ir Stasio Džiugo skunduose iškeltus rinkimų medžiagos ir sąskaitų apmokėjimo reikalus sutvarkyti administraciniu patvarkymu..."

Rašto nuorašo ištrauka R. Kronui, LB Vid. Vakarų Apyg. Vald. pirmininkui: "...Todėl prašau apygardos valdybos perimti iš p. St. Džiugo visą rinkimų medžiagą, nuodugniai patikrinti ją p. J. Vaičiūno akivaizdoje, taip, kad p. J. Vaičiūnui nebūtų pagrindo abejoti rinkiminėmis išlaidomis..." (Pasirašo Juozas Gaile, 1973, spalio 28 d.)

LB Marquette Parko Apylinkės valdyba nutarė griežtai laikytis taisyklių, todėl vėl raštu kreipėsi į JAV LB Krašto valdybos pirmininką, prašydama "patikrinti savo raštą, rašytą Vidurio Vakarų Apyg. Vald. Pirm. p. Kronui, nes jame yra įsibrovusi klaida, prieštaraujanti taisyklėms". (Nes taisyklės aiškiai sako, kam turi būti medžiaga perduota). Tame rašte LB Apylinkės valdyba iškėlė ir tai: "Leiskite priminti, kad taip ilgai trukęs rinkimų medžiagos sulaukimas stipriai pakenkė apylinkės veiklai, net ir ta prasme, kad negali būti padidinta apylinkės kartoteka ir išrenkami solidario mįšagai".

I šį, 1973.11.18 rašytą, raštą Apylinkės Valdyba nėra sulau-

HELP WANTED — MALE-FEMALE
Reikia Darbininkų ir Darbininkių

SEARS NEEDS...

FULL TIME

• CAFETERIA BUS PERSONNEL

These are full time opportunities, with excellent starting salaries plus all SEARS benefits.

PART TIME

• CAFETERIA COOKS

P. M. AND WEEKENDS HOURS

This is a permanent Part Time opening. Excellent earnings. No experience necessary. We will train.

APPLY IN PERSON

PERSONNEL DEPARTMENT

MONDAY THRU FRIDAY

9:30 A. M. to 5:30 P. M.

SATURDAY — 9:30 to 5 P. M.

SEARS ROEBUCK & CO.

GOLF MILL STORE

400 GOLF MILL SHOPPING CENTER

NILES, ILL.

We are equal opportunity employer and a Member of the Chicago Merit Committee.

RENTING IN GENERAL

Nuomos

ISNUOMOJAMAS KAMBARYS IR VIRTUVĖ vienam suaugusiam asmeniui, pageldajama moteris. Tel. CA 5-9995 arba 776-3727.

suomenėje. Komitetui vadovauja Jonas Jasaitis. (Pr.)

— A. Sabaliauskas, Los Angeles, Calif., oro paštu atsiųstu laišku užsisakė Naujienas vieneriems metams. Vis toliau ir plačiau pasiekia žinia apie naujų skaitytojų bei platinimo vajų ir Naujienų pastangas jungti visas pozityvias lietuvių jėgas demokratinėn vienybėn bendriems darbams ir pastangoms siekti Lietuvai laisvės, o išeivijai — lietuviškumo ir lietuviybės renesanso įvairiose veiklose. Malonu pastebėti, kad naujieji mūsų skaitytojai yra patys inteligentiškiausi intelektualai ir jautrūs Lietuvos bei išeivijos reikalams eiliniai švienuoliai.

— Harry Ilgaudas, Hartford, Conn., atsiuntė laišką, kuriame tarp kitko rašoma: "Siunčiu \$48.50 čekį, iš kurio \$22.00 už vienerių metų prenumeratą ir \$26.00 yra auka. Beto, prašau siunčinti Naujienas tris mėnesius ponui Juozui Tijiūnui, gyv. East Hartford mieste, žemiu nurodytu adresu". Malonu pristatyti šią didžią p. H. Ilgaudo paramą ir mūsų naują skaitytoją p. J. Tijiūnį kaip lietuviškos spaudos ir lietuviškų reikalų išeivijoje atgimimo ženklaus moderniuose laikuose, kai visur yra dejuojama dėl lietuviybės ir lietuviškumo silpnėjimų.

— Rašyt. Aloyzas Baronas skaitys savo novelę "Vaiduoklis", šiandien, sausio 17 d. 8-9 val. per Margoje radiją "Pelių Žiburėlio" literatūrinėje valandėlėje.

— Darnos leidykla, 6940 So. Maplewood Ave., Chicago, Ill. 60629, išleido Birutės Pukelevičiūtės dvi eilėraščių knygeles vaikams: Daržovių gegužinė ir Kalėdų dovana. Iliustravo pirmąją pati autorė, o antrąją Kazys Veselka. Kiek anksčiau ta pati leidykla išleido tos pačios autorės iliustruotus eilėraščių vaikams ir jaunimui "Peliukai ir plaušakės". Jos kainuoja po \$1.50. B. Pukelevičiūtė laimėjo 1973 m. Draugo romano konkurso \$1.000 premiją už romaną "Naujųjų Metų istorija".

— P-lė Emilija Skimelis iš šiaurinės miesto apylinkės, vienos bendrovės sekretorė, kreipėsi į Naujienas telefonu, teiraujantis apie lietuvių radijo programas. Ji nuo pat mažens atitruko nuo lietuvių ir pamiršo kalbą. Dabar vėl nori grįžti į lietuvių bendruomenę ir tam pirmiaisiais žingsniais pasirinko klausyti radijo programas. Jai

Nerekėsią šalti

Federalinės energijos administratorius John Sawhill pasakė Washington, kad namų savininkams šią žiemą neteks šalti, nebent užteitų ilgas šaltų dienų, apie 0 temperatūros periodas. Jis perspėjo, kad įvedus alyvos, gazolino, petrolejaus, dyzelio ir kitokių skystų kuro paskirstymą, gali namams šildyti kuro pritrūkti, jei namų savininkai neatuopys: dėlto primygtinai pataria termostatus nusukti žemyn mažiausiai iki 68 laipsnių. Herbert Hugo, Platts Oilgram leidinio redaktorius, pareiškė, kad šio sausio 4 dienos pranešimu alyvos kurui J. A. V-bėse atsargų šiuo metu yra 29 nuosimčiai daugiau kaip prieš metus laiko ir kad Vidurvakariuose skysto kuro atsargų yra yra net 49 nuosimčiai daugiau kaip pernai.

TRUMPAI

— Šeštadienį, sausio 19 d., parapijos salėje, įvyks Cicero Lituanistinės mokyklos vakaras. Dailininkas Pautienius paaukojo mokyklai paskutinį savo paveikslą.

— Antanas Būga, Juozas Šlaugas, Fabijonas Valinskas ir Jonas Jasaitis sudaro komitetą, kuris rengia pianisto Manigirdo Motekaičio piano koncertą. M. Motekaitis yra pasižymėjęs pianistas amerikiečių ir lietuvių vi-

ENERGY WISE

Try driving slowly for the first quarter mile to warm the car in winter instead of idling the engine.

Don't be a Born Loser!

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ŽEMAIS NUOSIMCIAIS MĖNESINIAIS ĮSISIMOKĖJIMAIS

DEL VISU INFORMACIJU, KREIPKITES Į
MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMŲ VALDYMAS — NOTARIATAS — VERTIMAI

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — PRospect 8-2233

nurodytos S. Barkus, Margoje ir A. J. Rudžio Lietuvių radijo forumo programos. Malonu buvo kalbėti su ta gerų intencijų Amerikos lietuviute.

— Tamos Lietuvių klubas, sveikindamas visus tautiečius Žiemos švenčių bei Naujų Metų proga, atsiuntė Naujienų paramai 15 dol. per mūsų bendradarbę ir platintoją Onutę Willienę. Klubo valdybą sudaro: J. Kalpokas — pirm., F. Šeštokas — vicepirm., O. Willienė — prot. sekr. ir korespondentė, S. Olenick — fin. sekr. ir išdinininkė, F. Parmalis — maršalka. Naujienų vadovybė ir vajuos komisija nuoširdžiai dėkoja klubo valdybai ir visiems to klubo nariams.

— Veronika ir Bronius Aušrotai iš Arlington, Md., nuolat apsigyveno Juno Beach, Fla.

— Kun. Ignas Urbanas, Gary lietuvių par. klebonas ir kan. Vaclovas Zakarauskas, Marquette Parko liet. parapijos asistentas, atostogauja Floridos valstijoje. Taip pat ten išvyko atostogoms Pijus Mičiulis iš Calumet City, Ind.

— Sol. Roma Mastienė dalyvavo Baltimorės lietuvių radijo metinio banketo programoje. Banketas puikiai pavyko, nes visi Baltimorės ir Marylando valstijos lietuviai mielai palaiko mėgiamas radijo programas, vadovaujamas Juškio ir Laskausko.

A. TVERAS

LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBĖS

Pardavimas ir Taisymas

2646 WEST 69th STREET

Tel.: REpublic 7-1941

K. ERINGIS

CALIFORNIA SUPER SERVICE

Taisami auto motorai, stabdžiai, tune-ups ir t. t.

4824 So. CALIFORNIA AVE.

CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9327

D. M. ESIO

62-80 M. AMŽIAUS VAIRUOTOJAI

Tiktai \$104 metams automobilio Liability apdraudimas.

Kreipitis:

A. LAURAITIS

4645 So. ASHLAND AVE.

523-8775

HOME INSURANCE

Call: Frank Zopolis

3208½ W. 95th St.

GA 4-8654

State Farm Fire and Casualty Company

M. A. ŠIMKUS

Real Estate, Notary Public.

INCOME TAX SERVICE

4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450

Beto daromi ir liudijami vertimai, pildomi pilietybės pareiškimai ir kitoki blankai.

TERRA

Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms.

3237 WEST 63rd ST., CHICAGO

Telef. 434-4660

BUTŲ NUOMAVIMAS, IVAIRŲS DRAUDIMAI, NAMŲ IR NEKILNOJAMO TURTO PIRKIMAS - PARDAVIMAS.

BALYS BUDRAITIS

BUD'S REAL ESTATE

4369 ARCHER AVE., CHICAGO

TEL. — 254-5554

NORITE PIRKTI AR PARDUOTI NAMĄ? SUSISIEKITE SU CONNIE DAGYS FIRESIDE REALTY — Tel. 585-2064

Čia būsite užtikrintai sąžiningai aptarnauti.

ČIA NAMAI GERI

2 BUTŲ MORAS Marquette Parke. Moderni virtuvė, įrengtas beis-

mantas, naujas gazu šildymas, aluminijaus langai, geležinė tvora, garažas. \$30,500.

MARQUETTE PARKE 7 kambarių 1¼ aukšto namas su garžu, 30 pėdų lotas, 2 vonios, Gazu šildymas. \$19,600.

ARTI MŪSU VISU — modernus 12 m. mūras, įrengtas beismantas. Garažas. Karpetai. \$21,700.

MARQUETTE PARKE 1¼ aukšto namas. Vienas modernus butas su 3 miegamais ir kitas aukštą tinka vienai didelei arba 2 artimoms šeimoms gyventi. \$21,500.

TVIRTAS APARTAMENTINIS MŪRAS. Arti Kedzie — pora bloku nuo parko. Naujas gazu šildymas. Svariai nužadėtas. \$16,000 pajamų. Kalna \$69,000.

4 BUTŲ GRAZUS MORAS arti vienuolyno. Naujas gazu šildymas. Alum langai. Karpetai. 3 auto mūrų garažas. \$42,000.

PLATUS VERTINGAS LOTAS Marquette Parke. Kaina \$9,900.

VALDIS REAL ESTATE

7051 So. Washtenaw Ave. RE 7-7200

NEPAPRASTAS PIRKINYS

Modernus bungalov tinka bet kuriai šeimai. Geriausia vieta Marquette Parke. Tuoj galima užimti. Sumažinta kaina visu ketvirčiu jo vertės, kadangi reikia skubiai parduoti.

ŠIMAITIS REALTY

2951 W. 63rd ST. (Prie Sacramento)

Tel. 436-7878

BUILDERS AND CONTRACTORS

Namų Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR

Irengiu mūstė ir užmūstė naujus ir perstatė senus visų rūšių namo apšildymo pečius, air-conditioning, vandens boilerius ir stogų rinas (gutters). Dirbu greit, sąžiningai ir garantuotai.

DOMAS ZUKAUSKAS

4444 So. WESTERN AVE

Chicago, Ill. 60609. Tel.: VI 7-3447

PLUMBING & HEATING

Service 24 hours

10305 So. St. Louis

Tel. PR 9-2955

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

ir kitus kraštus

P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave.

Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

A. G. AUTO REBUILDERS

Šis automobilis išlyginami ir nuda-

domi. Darbas atliekamas sąžiningai ir gerai, prityrusių darbininkų. Kainos nebrangios.

3518-24 W. 63rd Street, Chicago, Ill.

TEL. — 776-5888

Anticetas Gerbaciauskas, sev.

REMKITE TUOS BIZNIERIUS,

KURIE GARSINASI

"NAUJIENOSE"